

Komisja
Europejska

[LATO 2014 ▶ NR 49]

panorama

inforegio

▶ Budowanie partnerstw

Polityka spójności
w praktyce

▶ Reforma Funduszu
Solidarności Unii Europejskiej

▶ Światowe Forum Miast

▶ Europejskie fundusze
strukturalne i inwestycyjne
wspomagają społeczności
przybrzeżne

▶ Dwudziesta rocznica istnienia
Komitetu Regionów

Polityka
Regionalna
i Miejska

▶ARTYKUŁ WSTĘPNY.....3

Komisarz Johannes Hahn

▶WYWIAD

DANIA – PARTNERSTWO W PRAKTYCE.....4-7

Entretien avec Preben Gregersen et Marie Guldborg

▶SPRAWIEDLIWOŚĆ MIEJSKA – KLUCZOWY CZYNNIK ŚWIATOWEGO ROZWOJU: ŚWIATOWE FORUM MIAST 8-12

▶WSPOMAGANIE SPOŁECZNOŚCI PRZYBRZEŻNYCH 13-15

▶MAPY 16-17

Pomiar regionalnej przedsiębiorczości

▶ROZSZERZENIE UE: 10 LAT WZROSTU 18-19

▶DZIEŃ EUROPY 2014 W UE 20-23

▶REGIOSTARS 2014.....24-25

▶DWADZIEŚCIA LAT KOMITETU REGIONÓW 26-29

▶WASZYM ZDANIEM 30-33

Opinie na temat polityki spójności
na lata 2014-2020

▶JESZCZE LEPSZE ZARZĄDZANIE 34-35

▶PROJEKTY 36-39

Przykłady projektów realizowanych na Węgrzech
i Słowenii oraz w ramach Europejskiej
Współpracy Terytorialnej

▶WIADOMOŚCI W SKRÓCIE 40-42

▶REFORMA FUNDUSZU SOLIDARNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ 43-47

Uproszczenie zasad udzielania pomocy
w przypadku klęsk żywiołowych

▶PROGRAM 48

▶4

▶8

▶20

▶24

▶43

Zdjęcia (strony):

Okładka: Nyhavn (Nowy Port) w Kopenhadze (Dania)

© Igor Plotnikov/Shutterstock

Strony 3, 8, 10, 12, 19, 24-25, 26-27, 28, 35: © Komisja Europejska

Strona 12: © Damien Decallatay

Strony 4-7: © Duński Urząd ds. Przedsiębiorstw, © Agencja ds.

Rolnictwa i Rybołówstwa

Strony 13, 14, 15: Wybrzeże Opalowe © Jonas Zetterberg,

Szwecja © Annette Westberg, Szkocja © Erik Lindebo

Strona 19: Cypr © Biuro Parlamentu Europejskiego na Cyprze/

Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej na Cyprze, Węgry © Eurodesk,

Węgry/ Ildiko Fulop, Republika Czeska © Komisja Europejska

Strony 20-23: Francja © Moïs de l'Europe en Auvergne/Julien

Mignot, Austria © Miasto Wiedeń, Niderlandy © Region Brabancji/

projekt UNAS, Węgry © Kancelaria Premiera/www.futofoto.hu, Litwa

© Ministerstwo Transportu i Komunikacji Republiki Litewskiej, Polska

© Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego,

Włochy © Region Kampanii, Chorwacja © Ministerstwo ds. Rozwoju

Regionalnego i Funduszy Unijnych Chorwacji, Republika Czeska

© Rząd Republiki Czeskiej

Strony 30-33: © Organizacje współpracujące

Strony 7, 34: © Shutterstock

Strony 36, 37, 38, 39: ©SPACE-SI, ©PRISMA solutions, ©Narodowy

Instytut Geofizyki i Wulkanologii, Włochy, © Stratis

Strony 43-47: Austria © Zdjęcie Austriackich Sił Zbrojnych/KERMER,

Serbia © Nema74/Shutterstock, © NesaCera/Shutterstock, Włochy

© iStockphoto, Niemcy © Ulrich Willmunder/Shutterstock

Czasopismo drukowane jest w języku angielskim, francuskim i niemieckim na papierze utylizowanym. Jest dostępne w 22 wersjach językowych na stronie internetowej

http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_pl.cfm

Prace nad treścią niniejszego wydania zakończono w lipcu 2014 r.

NOTA PRAWNA

Ani Komisja Europejska, ani żadna inna osoba działająca w jej imieniu nie odpowiadają za ewentualny sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszej publikacji ani za błędy, które mogą się pojawić mimo starannego opracowania i drobiazgowej korekty. Niniejsza publikacja niekoniecznie odzwierciedla poglądy lub stanowisko Komisji Europejskiej.

ISSN 1725-8243

© Unia Europejska, 2014

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wykorzystanie/powielanie materiałów chronionych prawami autorskimi osób trzecich wymaga uzyskania zgody posiadaczy tych praw.

► ARTYKUŁ WSTĘPNY

Johannes Hahn

*Członek Komisji Europejskiej
ds. polityki regionalnej*

Dziesięć lat temu Unia Europejska rozszerzyła się z 15 do 25 państw członkowskich w wyniku przystąpienia do niej kolejnych państw z Europy Wschodniej i regionu Morza Śródziemnego. W wyniku kolejnych rozszerzeń liczba państw członkowskich wzrosła do 28.

Dzięki rozszerzeniu Unia Europejska stała się największym jednolitym rynkiem świata, wzrosła wymiana handlowa między państwami członkowskimi, powstały nowe miejsca pracy, pojawiły się nowe inwestycje oraz odnotowano wzrost gospodarczy. Umocniło to globalne znaczenie Europy, a w wyniku połączenia gospodarczego 500 mln obywateli głos Unii Europejskiej jest dobrze słyszalny na całym świecie. Rozszerzenie Unii Europejskiej na wschód oznaczało umocnienie demokracji, wolności i praworządności dla milionów ludzi. Przyniosło stabilizację i ponowne zjednoczenie Europy po latach sztucznego podziału.

Środki finansowania z polityki spójności wraz ze środkami współfinansującymi z państw członkowskich stanowią obecnie istotną część inwestycji publicznych w Europie – to ponad połowa wszystkich inwestycji publicznych w państwach członkowskich takich jak Bułgaria, Estonia, Łotwa, Litwa, Malta, Polska, Słowacja i Węgry.

Podpisywanie strategicznych umów partnerstwa

Po osiągnięciu porozumienia w sprawie pakietu ustawodawczego dotyczącego Polityki Spójności na lata 2014-2020 podpisano pierwsze umowy partnerstwa z państwami członkowskimi.

Umowy te mają podstawowe znaczenie dla realizacji w najbliższych siedmiu latach strategicznych inwestycji przez państwa członkowskie przy wykorzystaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI). Pozwalają skupić działania na ograniczonej liczbie celów polityki spójności, dzięki czemu gospodarka unijna może skumulować inwestycje w priorytetowych obszarach takich jak prace badawcze i innowacyjność, małe i średnie przedsiębiorstwa, technologie informacyjno-komunikacyjne i gospodarka niskoemisyjna.

Ze względu na konieczność wdrażania dobrych programów przez kilka ostatnich lat trwała nieprzerwana dyskusja i współpraca między Komisją i państwami członkowskimi nad opracowaniem takich programów.

Pierwsza umowa partnerstwa została podpisana z Danią. W czasie powstawania tego artykułu umowy takie zostały zawarte również z Niemcami, Grecją, Polską, Cyprzem, Litwą, Łotwą, Estonią i Słowacją. W najbliższych miesiącach zostaną podpisane kolejne umowy. Postanowienia poszczególnych umów partnerstwa są właściwe dla zaspokojenia potrzeb poszczególnych krajów, a jednocześnie odzwierciedlają szersze cele europejskie. Na przykład Dania określiła strategiczne programy inwestycji, które będą stymulować innowacyjność, sprzyjać modelowemu rozwojowi małych i średnich przedsiębiorstw w Danii i umacniać czołową rolę Danii w gospodarce ekologicznej. Więcej informacji na ten temat można znaleźć w artykule na stronie 4.

Dobre zarządzanie

W kontekście 351 mld euro przeznaczonych na rewitalizację regionów Europy niezwykle istotne jest dobre i bezpieczne zainwestowanie tych środków. W istocie nowe przepisy zapewniają lepszą podstawę prawną do zwalczania korupcji i nadużyć finansowych i po raz pierwszy wyraźnie wymagają wprowadzenia stosownych do istniejącego ryzyka, skutecznych i proporcjonalnych środków zapobiegających nadużyciom finansowym. Równie ważne jest podkreślenie znaczenia wskazania jasnych celów działania oraz spełnienie określonych wymogów jako warunków wstępnych realizacji danej inwestycji. Jasne zaangażowanie polityczne również będzie istotne dla zapewnienia właściwego wykorzystania EFSI.

Nie należy też zapominać o pomocy, jakiej Unia Europejska może udzielać państwom członkowskim w czasach klęsk żywiołowych. W tym wydaniu omówiono zrealizowane w ramach Funduszu Solidarności Unii Europejskiej projekty dotyczące usuwania skutków trzęsień ziemi, burz i powodzi oraz ostatnie reformy mające na celu szybsze i skuteczniejsze docieranie z pomocą do potrzebujących.

► DANIA

PARTNERSTWO W PRAKTYCE

Dania była pierwszym krajem, którego umowa partnerstwa w ramach EFSI została zatwierdzona przez Komisję w dniu 5 maja 2014 r. W trakcie oczekiwania na akceptację programów operacyjnych *Panorama* przeprowadziła wywiad z Prebenem Gregersenem i Marie Guldborg.

DANISH BUSINESS AUTHORITY

PREBEN GREGERSEN stoi na czele duńskiej instytucji zarządzającej środkami z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Duńskim Urzędzie ds. Przedsiębiorstw.

Ministry of Food, Agriculture
and Fisheries of Denmark
The Danish AgriFish Agency

MARIE GULDBORG stoi na czele duńskiej instytucji zarządzającej środkami z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w Duńskiej Agencji ds. Rolnictwa i Rybołówstwa.

► Kiedy Dania zaczęła przygotowywać swoją umowę partnerstwa? Jakie było na początku Państwa podejście do tego procesu? Jakie kluczowe elementy wzięto pod uwagę?

PREBEN GREGERSEN „Przed letnimi wakacjami w 2012 r. powołaliśmy małą grupę zadaniową na szczeblu ministerialnym składającą się z przedstawicieli większości najważniejszych resortów, w tym Ministerstwa Finansów, Spraw Zagranicznych, Żywności, Rolnictwa i Rybołówstwa oraz Przedsiębiorczości i Rozwoju. Kilka razy brałem udział w przygotowywaniu nowych strategii i programów, i z moich doświadczeń wynika, że aby zdążyć na czas, trzeba wcześniej zacząć. Wiele osób uważało, że rozpoczynanie całego procesu w połowie 2012 r. było przedwczesne. W rzeczywistości zawsze jednak istnieją poważne zastrzeżenia dotyczące niepewnych elementów takich jak budżet, rozporządzenia, akty wykonawcze itp. Uważam jednak, że zaangażowani partnerzy dzisiaj są zadowoleni”.

„Następnie powołaliśmy do życia wspomagającą cały proces grupę przedstawicieli dziesięciu ważnych ministerstw i we wrześniu 2012 r. zaprosiliśmy do współpracy około stu reprezentantów różnych organizacji, ministerstw, regionów, gmin i organizacji pozarządowych na spotkanie, podczas którego przedstawiono propozycje rozporządzeń i najważniejsze problemy hamujące wzrost gospodarczy w Danii oraz przeprowadzono pierwsze dyskusje dotyczące podejścia strategicznego”.

► W jakim stopniu zawarta przez Danię umowa partnerstwa jest efektem współpracy między głównymi zaangażowanymi podmiotami?

MARIE GULDBORG „Bez wątplenia jest to efekt współpracy między ministerstwami, regionami, firmami, uczelniami i organizacjami pozarządowymi. Zorganizowaliśmy dwa duże spotkania, na które zaproszeni zostali wszyscy liczący się partnerzy – jedno spotkanie na początku i drugie na końcu całego przedsięwzięcia. W międzyczasie organizowaliśmy spotkania dwustronne z wybranymi partnerami, w tym z organizacjami biznesowymi, ekologicznymi i pozarządowymi oraz gminami i regionami. Ze względu na ścisłe powiązanie między programami i umowami

► INNOVAID

Firma rozpoczynająca działalność gospodarczą – Innovoid – projektuje i produkuje sprzęt treningowy dla dzieci niepełnosprawnych. MTIC – finansowany z EFRR projekt na rzecz rozwijania biznesu w ramach firmy MedTech – pomógł założycielowi, Martinowi Hjortowi, w rozpoczęciu działalności.

► LITTLESMAARTHINGS

Projekt EFRR „LittleSmartThings” na Bornholmie skupia się na opracowywaniu technologii bezzałogowych statków powietrznych.

partnerstwa omówiliśmy podejście i wspólną strategię dla czterech funduszy oraz zakres przedmiotowych programów. Zorganizowaliśmy też warsztaty i spotkania poświęcone programom operacyjnym, w tym sesje wprowadzające do zagadnień związanych z umową partnerstwa”.

► Jak oceniliby Państwo udział służb Komisji w negocjacjach z Danią?

PREBEN GREGERSEN „Moim zdaniem współpraca z Komisją była bardzo owocna. Ogólnie rzecz biorąc, dokument przedstawiający stanowisko Komisji z listopada 2012 r. nie zawierał niczego zaskakującego”.

„Od jesieni 2012 r. prowadziliśmy na bieżąco nieformalny dialog z duńskimi biurami. Dialog taki okazał się kluczem do sukcesu. Jesteśmy bardzo wdzięczni za wszystko, co zrobiły dla nas

dwie grupy wyznaczonych urzędników Komisji – na wszystkich szczeblach. Uważam, że wspomniany nieformalny dialog umożliwił realizację procesu politycznego w Danii i pozwolił podjąć odpowiednie decyzje polityczne, chociaż nie zostały przyjęte jeszcze żadne przepisy”.

„Komisja i władze duńskie dostrzegały wspólny interes w przygotowaniu umowy partnerstwa i programów operacyjnych w konstruktywnym, progresywnym procesie. Z jednej strony ważna była odwaga niezbędna do kontynuowania procesu politycznego w Danii mimo nieprzyjęcia stosownych przepisów i podejmowania decyzji na podstawie ich roboczych wersji. W pewnym sensie pierwsi przystąpiliśmy do działania. Z drugiej strony istotne było, aby Komisja miała świadomość, że implikacją takiego nieformalnego procesu jest trudność ze zmianą politycznych umocowań, gdyby Komisja nagle – i na późnym etapie – zmieniła zdanie. Ogólnie rzecz biorąc, Komisja pomogła nam znaleźć trwałe rozwiązania i konstruktywne kompromisy”.

PRZYGOTOWANIE UMÓW PARTNERSTWA I PROGRAMÓW OPERACYJNYCH: WSPÓLNE ĆWICZENIE?

Dla obu stron przygotowanie umowy partnerstwa i programów operacyjnych stanowiło interaktywny proces obejmujący jednoczesną pracę nad wszystkimi dokumentami. Mimo szeroko zakrojonego procesu partnerskiego oraz w związku z koniecznością zapanowania nad procesem przygotowywania dokumentów, do sporządzenia odpowiednich dokumentów dotyczących umowy partnerstwa i programów operacyjnych oddelegowano tylko kilka osób, które ściśle ze sobą współpracowały.

Przygotowaniem umowy partnerstwa zajmowały się głównie dwie osoby – jedna w Duńskiej Agencji ds. Rolnictwa i Rybołówstwa i jedna w Duńskim Urzędzie ds. Przedsiębiorstw. Instytucja zarządzająca dla EFS i EFRR znajduje się w Silkeborg w Jutlandii, natomiast Agencja ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w Kopenhadze – w efekcie w ciągu ostatnich dwóch lat między oboma tymi podmiotami przesłano mnóstwo wiadomości elektronicznych i głosowych.

► Jak przebiegało ściśle koordynowanie przygotowań dotyczących czterech funduszy? Jak wprowadzono spójne podejście?

MARIE GULDBORG „Oczywiście umowa partnerstwa to nowy sposób współpracy i musieliśmy pomyśleć o potencjalnych efektach synergii oraz sposobach wypracowania spójnej strategii na podstawie doświadczeń z poprzedniego okresu. W Agencji ds. Rolnictwa i Rybołówstwa wiemy teraz więcej o EFRR i EFS niż wcześniej – i wiem, że moi koledzy z Duńskiego Urzędu ds. Przedsiębiorstw mają podobne odczucia w odniesieniu do EFRR i EFMR”.

„Moim zdaniem mamy dobry proces oparty na naszych doświadczeniach z lat 2007-2013. Nasze cztery fundusze dobrze się uzupełniały w tym okresie. Inny ważny element to fakt, że w Danii tylko dwie jednostki są odpowiedzialne za cztery EFSI: Duńska Agencja ds. Rolnictwa i Rybołówstwa – za EFMR i EFRR, a Duński Urząd ds. Przedsiębiorstw – za EFS i EFRR. Łatwiej koordynować prace i utrzymywać ścisły kontakt, gdy w grę wchodzi tylko dwie jednostki, a nie trzy lub cztery”.

„Dokument wyrażający stanowisko Komisji stanowił dla nas dobrą wytyczną i w rzeczywistości spodziewano się gorącej dyskusji dotyczącej całej strategii, podczas procesu przygotowywania umowy partnerstwa nie było jednak w zasadzie niespodzianek. Moim zdaniem w Danii istnieje ogólna zgoda w głównych kwestiach dotyczących rozwoju we wszystkich sektorach, dzięki czemu łatwiej jest sformułować spójną strategię. Od początku taka spójna strategia była omawiana przede wszystkim w grupie dziesięciu ministerstw – później została rozszerzona na regiony i gminy oraz pozostałych partnerów”.

„Na temat czterech funduszy odbyło się kilka dyskusji dotyczących rozgraniczenia obszarów zastosowania – na przykład dotyczących edukowania rolników i wspierania innowacyjnych rolników – znaleźliśmy jednak akceptowalne rozwiązania”.

► Jak polityka spójności powinna przyczynić się do rozwoju gospodarczego Danii?

PREBEN GREGERSEN „Obecnie Dania daje sobie radę lepiej – a region Kopenhagi wręcz dobrze – w porównaniu z sytuacją z okresu kryzysu gospodarczego 5-6 lat temu. Uważamy, że wychodzimy już z kryzysu finansowego. Rząd Danii opublikował plany wzrostu w obszarach ważnych dla duńskich przedsiębiorstw ze względu na międzynarodową konkurencyjność. Polityka spójności będzie dodatkowym bodźcem, który spowoduje, że rozwój gospodarczy będzie udziałem wszystkich regionów. Z perspektywy europejskiej nie otrzymujemy jednak dużych pieniędzy z EFSI i nie możemy oczekiwać wielkiego skoku rozwojowego”.

► Jakich skutków dla Danii spodziewa się Pani pod koniec tego siedmioletniego okresu?

MARIE GULDBORG „Zasada koncentracji tematycznej jest zgodna z priorytetami rządu Danii. W efekcie nasze programy będą skupione na mniejszej liczbie inicjatyw niż w poprzednim okresie, a wybrane środki będą skuteczniejsze i efektywniejsze. Mam nadzieję, że potwierdzą to wyniki na koniec okresu”.

„Ponadto spodziewam się, że w ślad za tym pojawi się pomoc dla bardziej ekologicznego i zrównoważonego sektora rolniczego oraz bardziej środowiskowo zrównoważonego i bardziej wydajnego sektora rybołówstwa. Moim zdaniem nasze programy i umowa partnerstwa dają wiele możliwości stymulowania takiego rozwoju sytuacji”.

PREBEN GREGERSEN „Jestem zwolennikiem oryginalnych podejść związanych z konkretnym miejscem i takich samych partnerstw. Mam też nadzieję, że fora rozwoju regionalnego w Danii będą priorytetowo traktować środki na inicjatywy dotyczące rozwoju i tworzenia miejsc pracy we wszystkich regionach Danii z uwagi

POMOC UNIJNA W RAMACH EFSI W DANII W LATACH 2014-2020

EFRR	629 mln EUR
EFMR	208 mln EUR
EFS	206 mln EUR
EFRR	206 mln EUR

na problemy związane z inteligentnymi specjalizacjami i szczególnymi wyzwaniami w obszarach podlegających zmianom strukturalnym. W latach 2007-2013 Dania również zakładała wzrost gospodarczy. Od 2007 r. wiele się nauczyliśmy i mamy mnóstwo danych, na podstawie których możemy oszacować wyniki nadchodzącego okresu. Działamy z myślą o wynikach. Postępujemy tak od kilku lat”.

► Czy kontaktowaliście się Państwo z innymi państwami członkowskimi przygotowującymi własne umowy partnerstwa?

MARIE GULDBORG „Przedstawiciele wielu krajów pytali o naszą umowę partnerstwa, ale podczas całego procesu nie prowadziliśmy wielu takich rozmów. A gdy już mieliśmy kontakt z innymi krajami członkowskimi, głównie wymienialiśmy się informacjami na temat procesu i współpracy z Komisją”.

► Czego Państwa nauczyło to doświadczenie i co zrobiliście inaczej, wiedząc to, co wiecie dzisiaj?

MARIE GULDBORG „Bliski kontakt i nieformalny dialog z grupą zadaniową w Komisji w czasie ostatnich dwóch lat były ważne dla postępu i wyników naszej pracy. Spędziliśmy razem dużo czasu, na przykład na dwustronnych spotkaniach z Komisją, czas ten był jednak dobrze wykorzystany, ponieważ dyskusje toczyły się podczas procesu sporządzania dokumentów, a nie po formalnym przedłożeniu umowy partnerstwa”.

„Nauczyliśmy się też, że w tak długim procesie planowanie jest ważne, ale jeszcze ważniejsze jest zachowanie elastyczności w pracy. Umowę partnerstwa i programy przygotowaliśmy, oczekując na ostateczne przepisy i wytyczne co do treści dokumentów oraz decyzje o alokacji środków w ramach EFSI”.

PREBEN GREGERSEN „Jak powiedziałem wcześniej, z mojego doświadczenia wynika, że proces tworzenia programów, w tym proces partnerski, należy rozpocząć odpowiednio wcześniej. Oczywiście bycie pionierem wiąże się z kosztami. Sądzę, że można powiedzieć, że nieformalne negocjacje mają takie samo znaczenie jak negocjacje formalne. Daje się i bierze. Mam nadzieję, że Komisja nie weźmie za dużo, gdy nasze programy przejdą do formalnej procedury”.

„Dziś cieszę się, że nalegaliśmy, aby zacząć prace już w 2012 r. Cieszę się też z tego, że mieliśmy odwagę, aby przygotować umowę o partnerstwie i programy równoległe z przygotowaniem stosownych przepisów. Cieszy mnie też fakt, że prowadziliśmy otwarty i przejrzysty dialog z naszymi partnerami. Oznacza to porozumienie w kwestii podejścia i czekam na zaimplementowanie programów na lata 2014-2020”.

► WIĘCEJ INFORMACJI

www.regionalt.dk

<http://agrifish.dk>

► SPRAWIEDLIWOŚĆ MIEJSKA

KLUCZOWY CZYNNIK
ŚWIATOWEGO ROZWOJU

W dniach od 5 do 11 kwietnia 2014 r. delegacja Komisji Europejskiej, której przewodniczył komisarz Hahn, uczestniczyła w Siódmym Światowym Forum Miast w Medellín w Kolumbii organizowanym w ramach Programu Narodów Zjednoczonych ds. Osiedli Ludzkich (UN-Habitat). To ogromne wydarzenie przyciągnęło 23 tys. uczestników, w tym władze krajowe, regionalne i lokalne, organizacje pozarządowe, organizacje społecznościowe, specjalistów, instytucje badawcze i akademickie, sektor prywatny, instytucje finansujące rozwój, fundacje, media, instytucje europejskie, agencje ONZ i inne międzynarodowe agencje, aby podnieść kwestię rozwoju sprawiedliwości miejskiej.

Urbanizacja staje się jednym z najważniejszych problemów XXI wieku. W ciągu najbliższych dekad liczba ludności w miastach wzrośnie o ponad miliard, głównie w krajach rozwijających się. Stwarza to ogromne problemy, gdyż urbaniści muszą opracować odpowiednią infrastrukturę i przygotować odpowiednie modele urbanizacji.

Aby ułatwić rozwiązanie tych problemów w duchu ogólnoświatowej wymiany doświadczeń, w ramach UN-Habitat organizowane jest co dwa lata Światowe Forum Miast będące głównym miejscem spotkań zarządców miast i zainteresowanych stron z całego świata. UN-Habitat to agencja ONZ, której zadaniem jest wspieranie zrównoważonego społecznie i środowiskowo rozwoju miast w celu zapewnienia wszystkim ludziom odpowiedniego schronienia.

Siódme Światowe Forum Miast (WUF7) w Medellín było poświęcone zwalczaniu nierówności i promowaniu włączenia społecznego – kwestii uważanych za kluczowe elementy zrównoważonego rozwoju miast. Wydarzenie otworzyli: Manuel Santos, prezydent Republiki Kolumbii, Joan Clos, dyrektor wykonawczy UN-Habitat i podsekretarz generalny ONZ, Anibal Garcia, mer Medellín i Sergio Fajardo, gubernator Departamentu Antioquia.

Miasta – priorytet w realizacji polityki

Unijna polityka spójności była promowana na forum jako dobry przykład skutecznej publicznej polityki miejskiej.

W czasie okrągłego stołu ministrów poświęconego zagadnieniu krajowych działań na rzecz sprawiedliwości w miastach i rozwoju, komisarz Hahn stwierdził, że „miasta nie mogą już być stawiane na drugim miejscu w realizacji polityki, muszą stać się tematem priorytetowym”. Wskazał trzy priorytety polityki miejskiej UE – zintensyfikowanie prac badawczych i innowacyjności, wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw oraz inwestowanie w gospodarkę niskoemisyjną – a następnie zwrócił uwagę na rosnące międzynarodowe zainteresowanie modelem polityki spójności UE.

Wraz z narastaniem problemów miast europejskich wynikających z rosnącej populacji planowanie urbanistyczne ma coraz większe znaczenie. Gata Ngoulou, minister finansów Czadu, stwierdził, że zmiany klimatu, naturalne zagrożenia oraz wojny będą przyczyniać się do ogromnych migracji, zwłaszcza do Europy. W rozwiązaniach problemów konieczne będzie uwzględnienie odpowiednich warunków mieszkaniowych, podstawowej infrastruktury, planowania urbanistycznego i terytorialnego, ekologii miejskiej oraz solidnych powiązań miasto/wieś, głównie poprzez mniejsze miasta.

Joan Clos podkreślił rolę dobrych krajowych programów rozwoju obszarów miejskich, a sekretarz ds. urbanizacji Stanów Zjednoczonych, Shaun Donovan, mówił o trendach w USA, które obecnie stoją wobec procesu reurbanizacji, mocno opierając się na zaangażowaniu trzeciego sektora i społeczności.

Proces jest już obecny w działaniach wielu władz. Anne Paugam, dyrektor generalny Francuskiej Agencji ds. Rozwoju (AFD), wyjaśniła, że połowa z 3,5 mld EUR funduszy AFD już jest przeznaczona na rozwój obszarów miejskich, i podkreśliła znaczenie długoterminowego finansowania oraz roli banków.

Angażowanie społeczności lokalnych w doskonalenie tkanki społecznej miast

Zdaniem uczestników paneli przeprowadzonych podczas specjalnej sesji poświęconej finansowaniu nowych planów rozwoju obszarów miejskich, która przyciągnęła ponad 1 000 osób, skuteczna polityka miejska możliwa jest tylko przez zaangażowanie lokalnych społeczności i wykorzystywanie ich zasobów i kompetencji, umacnianie funkcji instytucjonalnych i administracyjnych władz lokalnych oraz realizowanie podejścia terytorialnego na szczeblu metropolitalnym.

OTWARTE MIASTA PRZYSZŁOŚCI – PROMOWANIE WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO I ZAANGAŻOWANIA SPOŁECZNOŚCI

Komisja wraz z Międzypamerykańskim Bankiem Rozwoju była gospodarzem spotkania, podczas którego zaprezentowano odpowiednie przykłady z miast europejskich (Malaga, York, Ryga, Turyn) i południowoamerykańskich (Sao Paulo, Mar del Plata). Przykłady te skupiały się na głównych problemach miast – warunkach mieszkaniowych, środowisku i zatrudnieniu osób młodych – i pozwalały na zapoznanie się z metodami współtworzenia i otwartej innowacyjności, z naciskiem na to, „co się sprawdza”, i w jaki sposób lepiej dzielić się tymi doświadczeniami.

RYGA, ŁÓTWA

Ryga to największe miasto w krajach bałtyckich, które jest wielokulturowym centrum dla 150 narodowości. Miasto stara się zaangażować młodych ludzi przez oparte na współdziałaniu podejście do polityki lokalnej, skupiając się na kluczowych kwestiach dotyczących tej grupy, takich jak wywieranie wpływu, wartość dla społeczności i działania prowadzone przez młode osoby. Ryga dąży do ustanowienia realistycznej krajowej i lokalnej polityki dostosowanej do młodej i zróżnicowanej społeczności.

TURYN, WŁOCHY

Turyn to jedno z najważniejszych europejskich miast przemysłowych XX wieku, które w ciągu ostatnich dwudziestu zmieniło się na wskroś. Miastu udało się stworzyć zdywersyfikowane zachęty gospodarcze, a rozwiązywanie problemów społecznych – takich jak bezrobocie wśród osób młodych, zanieczyszczenie i wysoki dług publiczny – jest realizowane w ramach programu „Torino Social Innovation” (Turyńska innowacja społeczna). Ta wspierana w ramach programu URBACT inicjatywa pomaga młodym osobom znaleźć się w szeregach „sprawców zmian” i opracowywać innowacyjne rozwiązania sprzyjające kształtowaniu się lepszych, bardziej zrównoważonych społeczności.

SÃO PAULO, BRAZYLIA

São Paulo – najludniejsze miasto Brazylii (11 mln mieszkańców) – generuje 12 % PNB tego kraju. Mimo potęgi ekonomicznej i innowacyjnej gospodarki wciąż istnieją tam istotne dysproporcje, jako że obok dobrze rozwiniętych obszarów miejskich funkcjonują obszary znacznego wykluczenia i nędzy.

Po demonstracjach „brazylijskiej wiosny” w 2013 r., które zwróciły uwagę na wiele problemów miast, od transportu publicznego po mieszkania socjalne i przestrzenie publiczne, władze miasta wdrożyły nowy ramowy plan strategiczny w celu rozwiązania tych problemów. W jednym z projektów przy współdziałaniu całej społeczności, w tym osób młodych, i władz tworzone są tzw. jednolite centra edukacyjne, których zadaniem jest informowanie o nowych politykach publicznych.

►Dzielnica slumsów Comuna 13, jeden z najbiedniejszych obszarów Medellín.

Luis Alberto Moreno, prezes Międzyamerykańskiego Banku Rozwoju, podkreślił znaczenie „tkanki społecznej” wobec faktu, że w 40% miast na świecie znaczna liczba ludności mieszka w ubogich dzielnicach cechujących się wysoką przestępczością.

Prelegenci podnosili podczas Forum kluczowy problem sprawiedliwości miejskiej, a laureat nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii, Joseph Stiglitz, zwrócił uwagę na ubogich będących głównymi ofiarami złego planowania miast, cierpiących z powodu braku transportu, odpowiednich warunków mieszkaniowych i przestrzeni publicznych. Podkreślił, że nierówność i segregacja to błędy powodujące niestabilność polityczną kraju i słabość gospodarki.

Wymiana informacji na temat najlepszych praktyk na drodze kooperacji

José Carrera, wiceprezes CAF, Banku Rozwoju Ameryki Łacińskiej, stwierdził, że 70% gmin nie ma możliwości administracyjnych ani finansowych do zrealizowania niezbędnych projektów.

Z tego względu Komisja Europejska analizuje obecnie możliwości współpracy w zakresie rozwoju obszarów miejskich, szczególnie w Ameryce Łacińskiej w ramach programu URBE-LAC (Urban European, Latin American and Caribbean cities).

DEKLARACJA MEDELLÍN SPRAWIEDLIWOŚĆ TO PODSTAWA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH

NOWY PLAN ROZWOJU OBSZARÓW MIEJSKICH

Uczestnicy Siódmego Światowego Forum Miast podkreślili potrzebę promowania nowego planu rozwoju obszarów miejskich, który pozwoliłby rozwiązać problemy wynikające z braku odpowiednich ram prawnych i planowania. Problemy te obejmują niepoohamowane rozszerzanie się miast, intensywne zużycie energii, dramatycznie niebezpieczny wpływ tych zjawisk na zmianę klimatu, wiele postaci nierówności i wykluczenia oraz coraz większe problemy z zapewnieniem godziwej pracy dla wszystkich. Ten plan powinien promować model urbanizacji, w którego centrum znajdują się ludzie, zgodnie z koncepcją „Cities for Life” (Miasta do życia).

Nowy plan rozwoju obszarów miejskich wymaga nowych technologii, wiarygodnych danych miejskich i zintegrowanych podejść do planowania partycypacyjnego, aby móc reagować na obecne i przyszłe potrzeby miast.

Potwierdzamy, że istnieje wiele modeli urbanizacji dostosowanych do zróżnicowanych kulturowo, instytucjonalnie i społecznie warunków istniejących w danych krajach i miastach. W tym kontekście nowy plan rozwoju obszarów miejskich powinien:

- Zachęcać rządy do opracowywania i stosowania metod (na przykład krajowych planów i polityk miejskich), które będą łączyć bieżący rozwój obszarów miejskich z przyszłymi potrzebami i są solidnie ugruntowane w podstawowych zasadach równości, sprawiedliwości i prawach człowieka.
- Zwiększać spójność społeczną i niwelować podziały społeczne, promując sprawiedliwość przez wzmacnianie pozycji wszystkich segmentów społeczności, szczególnie kobiet, osób młodych i ludności tubylczej.
- Promować partycypacyjną i sprzyjającą włączeniu społecznemu władzę lokalną wzmacniającą pozycję wszystkich mieszkańców; sprzyjać rozumieniu znaczenia różnych szczebli władzy, w tym regionalnej, subregionalnej i gminnej; wzmacniać formalne mechanizmy koordynacyjne; określać obszary wspólnej odpowiedzialności; zapewniać każdemu szczeblowi władzy niezbędne zasoby i zachęty do skutecznego wypełniania stosownych obowiązków.
- Promować zrównoważony rozwój obszarów miejskich na podstawie planowania urbanistycznego, które sprzyja zaangażowaniu osób młodych, równości płci, zrównoważonemu rozwojowi terytorialnemu; lepszemu przygotowaniu na zmianę klimatu i klęski żywiołowe; poprawie warunków w obszarach zajętych przez slumsy i niedopuszczeniu do ich powstawania; zapewnianiu mieszkań, podstawowych świadczeń i bezpieczeństwa własności ziemi; dostępowi do bezpiecznego, taniego i zrównoważonego transportu oraz dostępowi do bezpiecznych przestrzeni publicznych i świadczeń dla wszystkich.
- Promować aktywny i zaangażowany udział sektora prywatnego, organizacji społecznych, w tym podstawowych społeczności i innych organizacji na drodze partnerstwa w celu zagwarantowania szerokiego rozwoju gospodarczego i społecznego oraz w efekcie ograniczania biedy i tworzenia miejsc pracy dla wszystkich.

Fragment Deklaracji Medellín.

►PEŁNY TEKST JEST DOSTĘPNY POD ADRESEM:
<http://worldurbanforum7.org/Media/Default/PDF/Medell%C3%ADn%20Declaration.pdf>

► Botero Plaza, Medellín.

► Dyskusja między Anibalem Gavirią, merem Medellín (po prawej), i Johannesem Hahnem.

► Johannes Hahn w Ruta N, centrum biznesu i innowacji w Medellín.

„ Na świecie rośnie liczba debat na temat polityki spójności. Rozwój obszarów miejskich to główny temat takich rozmów, zarówno w Ameryce Łacińskiej, jak i w Chinach. Miasta europejskie są otwarte na prowadzenie interesów z resztą świata i wiemy, że partnerstwo z innymi będzie dla nich korzystne, toteż UE promuje swobodny handel na świecie. ”

JOHANNES HAHN, KOMISARZ DS. POLITYKI REGIONALNEJ UE

WUF7 DLACZEGO MEDELLÍN?

► Kolejka Metrocable w Medellín.

Nie przypadkiem forum WUF7 odbyło się w Medellín. Prawdopodobnie nie ma drugiego miasta na świecie, które lepiej potwierdzałoby potencjał zmiany miejskiej.

W 2013 r. *The Wall Street Journal* ogłosił Medellín najbardziej innowacyjnym miastem świata. To była tylko ostatnia z szeregu międzynarodowych nagród dla tego miasta, wśród których była też nagroda Uniwersytetu Harvarda za projekt urbanistyczny oraz w 2013 r. „Sustainable Urban Transport Award” (Nagroda za zrównoważony transport miejski) (razem z San Francisco). Od 1991 r. miasto to miało jednak także złą reputację na świecie. W tamtych czasach, w okresie największej przemocy związanej z gangami narkotykowymi, odnotowano tam najwyższy wskaźnik zabójstw (381 morderstw na 100 tys. mieszkańców). Dzięki swojej polityce w ciągu dwudziestu lat władzom miasta udało się jednak zmniejszyć ten wskaźnik dziesięciokrotnie.

„Źródłem przemocy w miastach jest nierówność”

W miejskiej Galerii Sztuki Współczesnej środek przestrzeni wystawowej zajmuje ogromny panel. Jest to tzw. „Diagram Medellín”, który przedstawia przedsięwzięcia realizowane obecnie przez to miasto. Podpis: „Opowieść o społecznej wolności: jak społeczność zrodziła się z konfliktu, przywróciła godność miejską, uaktywniła działalność zbiorową i odzyskała przyszłość własnego miasta”, podkreśla, że wszystko to odbywało się przede wszystkim w ramach procesu politycznego. Oświadczenie otwierające głosi, że „Źródłem przemocy w miastach jest nierówność”.

Oto fragment artykułu napisanego na blogu URBACT przez Eddiego Adamsa, eksperta i doradcy URBACT, programu wymiany informacji i wzajemnego uczenia się miast UE.

► **PRZECZYTAJ CAŁY ARTYKUŁ:**
<http://www.blog.urbact.eu/2014/04/making-sense-of-medellin/>

Inwestycje w transport publiczny

Prawdopodobnie największym symbolem znamiennej transformacji Medellín jest Metrocable. Ta kursująca nad miastem kolejka linowa przewozi dziennie 30 tys. osób z okolicznych wzgórz do centrum miasta. Kolejka skróciła czas poświęcany codziennie na dojazdy do pracy z trzech godzin do czterdziestu minut. Być może ważniejsze jest to, że otworzyła społeczności, które przez lata były izolowane, wykluczone społecznie i zdominowane przez przestępczość i przemoc. Dzięki m.in. kolejce Metrocable oraz autobusom na gaz połączonym z szybką i czystą siecią metra Medellín ma obecnie najlepiej zintegrowany system transportu publicznego w Ameryce Południowej.

Na południu miasta inny rodzaj transportu wbił się klinem w dzielnicę Comuna 13, historycznie najniebezpieczniejszą część Medellín. Ciąg elektrycznych schodów ruchomych otworzył rozciągającą się na stromym zboczu wzgórza dzielnicę i przełamał w ten sposób jej izolację przyczyniającą się do omijania tej okolicy przez osoby z zewnątrz.

► WIĘCEJ INFORMACJI

UN Habitat 7. Światowe Forum Miast:

<http://wuf7.unhabitat.org/>

URBELAC:

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/international/urbelac_en.cfm

► Omułki hodowlane, Wybrzeże Opalowe.

► WSPOMAGANIE SPOŁECZNOŚCI PRZYBRZEŻNYCH W RÓŻNYCH REGIONACH EUROPY

Bieżące wydanie *Panoramy* jest poświęcone Europejskiemu Funduszowi Morskiemu i Rybackiemu (EFMR), jednemu z pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI) obok Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności (FS) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). EFSI to główne programy finansowania na lata 2014-2020 mające na celu wspieranie wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych miejsc pracy w całej UE.

Europejski Fundusz Morski i Rybacki (EFMR) to unijny instrument wspierający nową Wspólną Politykę Rybołówstwa (WPRyb), która w latach 2014-2020 ma rozszerzać działania (w tym lokalne projekty, firmy i społeczności) na rzecz zrównoważonej sytuacji gospodarczej i środowiskowej w odniesieniu do europejskich mórz i wybrzeży.

EFMR to jeden z pięciu EFSI, które uzupełniają się wzajemnie i mają zapewniać ożywienie w Europie oparte na rozwoju gospodarczym i tworzeniu nowych miejsc pracy. W ramach tego nowego okresu programowania ma nastąpić osiągnięcie

NA CZYM POLEGA „NIEBIESKI WZROST”?

Oceany, morza i wybrzeża w Europie mają wielki potencjał w zakresie innowacji i rozwoju. „Niebieski wzrost” to wchodząca w skład strategii „Europa 2020” unijna strategia wspierająca zrównoważony rozwój w sektorach morskich. „Niebieska gospodarka” reprezentuje w przybliżeniu 5,4 mln stanowisk pracy w UE i generuje wartość dodaną brutto w wysokości blisko 500 mld EUR rocznie z perspektywą dalszego wzrostu.

► WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/blue_growth/

▶ Łodzie zacumowane przy doku, Smögen, Bohuslän, Szwecja.

KTO I JAK SKORZYSTA Z EFMR?

- ▶ Zależne od rybołówstwa europejskie społeczności przybrzeżne i śródlądowe skorzystają w wyniku powstania nowych miejsc pracy i dzięki możliwościom wzrostu w sektorach rybołówstwa, akwakultury i innych sektorach gospodarki morskiej, co z kolei będzie miało pozytywny wpływ na lokalny wzrost i rozwój.
- ▶ Europejski sektor rybołówstwa otrzyma wsparcie w celu łatwiejszego wprowadzania reform i zmniejszania luki innowacyjności.
- ▶ Europejski sektor akwakultury uzyska dostęp do funduszy, jeśli będzie promować ekologiczny wzrost, innowacyjność i konkurencję.
- ▶ Europejski sektor przetwórstwa skorzysta dzięki stabilniejszym dostawom ryb dzikich i hodowlanych.
- ▶ Europejscy konsumenci będą mieli dostęp do pochodzących z rybołówstwa i hodowli zdrowych produktów o wysokiej wartości odżywczej.
- ▶ Naukowcy i badacze z sektorów zarządzania rybołówstwem, środowiska morskiego, zmian klimatycznych, ochrony wybrzeży, zarządzania, nauk społecznych, gospodarki morskiej itp.
- ▶ Firmy zaangażowane w działania związane z gospodarką na wybrzeżach i w wodach przybrzeżnych oraz przedsiębiorstwa świadczące im usługi.
- ▶ Władze odpowiedzialne za różne kwestie związane z gospodarką morską, takie jak ochrona środowiska, nadzór lub planowanie przestrzenne.

maksymalnej synergii między funduszami w celu poprawy koordynacji i skuteczności oraz unikania podwójnego finansowania. Budżet EFMR w wysokości 6,4 mld EUR ma być przeznaczony na tworzenie miejsc pracy, dywersyfikację lokalnych gospodarek w regionach przybrzeżnych i stymulowanie wzrostu dochodowości oraz równoważenie rybołówstwa.

Cele EFMR są nakreślone bardzo szeroko, ale opiera się on na sześciu głównych filarach:

- ▶ **Zrównoważone rybołówstwo**, zapewniające równowagę między możliwościami połowowymi a dostępnością zasobów i będące coraz bardziej selektywne, co oznacza zaprzestanie marnowania przypadkowych połowów.
- ▶ **Zrównoważona akwakultura** wspomaga rozwój sektora i zapewni mu konkurencyjność dzięki przestrzeganiu konkretnych zasad dotyczących ekologicznych metod produkcji oraz rygorystycznych przepisów dotyczących jakości, zdrowia i bezpieczeństwa. W efekcie zapewni Europie produkty odżywcze, wysokiej jakości i godne zaufania.
- ▶ **Implementacja WPRyB** dzięki lepszemu zbieraniu danych, naukowej wiedzy oraz monitorowaniu, kontrolowaniu i przestrzeganiu przepisów dotyczących rybołówstwa.
- ▶ **Wspomaganie społeczności przybrzeżnych** zależnych od rybołówstwa w celu zdywersyfikowania ich gospodarek i skierowania ich ku innym rodzajom działalności związanej

z morzem, na przykład ku turystyce, oraz zwiększenia wartości rybołówstwa.

- ▶ Poprawa działań **marketingowych i przetwórczych** w sektorach rybołówstwa i akwakultury.
- ▶ **Wspieranie „niebieskiego wzrostu” uzyskiwanego dzięki morzu** przez poszerzanie wiedzy i lepsze planowanie działań na morzu, zarządzanie każdym basenem morskim zgodnie z jego potrzebami i promowanie współpracy przy nadzorze morskim.

Ze względu na znaczenie małych przedsiębiorstw dla gospodarki europejskiej i sektora rybołówstwa EFMR ma za zadanie wspierać małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), a zwłaszcza małe łodziowe rybołówstwo przybrzeżne, które stanowi ogromną część sektora i może przekształcać lokalne społeczności, którym służy. Wsparcie strategii marketingowych i biznesowych będzie dostępne (podobnie jak szkolenia) dla bezrobotnych młodych osób i współmałżonków osób zajmujących się rybołówstwem, aby ich praca nabrała większego znaczenia dla tych lokalnych, często rodzinnych firm.

Młode osoby (do 40 roku życia) zajmujące się rybołówstwem także będą mogły otrzymać pomoc na zakup łodzi, jeśli mają pięcioletnie doświadczenie w branży. Środki te mają na celu budowanie spójności społecznej europejskich wybrzeży

► Zakład przetwórstwa rybnego, Szkocja.

PRZYKŁAD ZACZERPIĘTY Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU RYBACKIEGO (EFR)

PROGRAM OPERACYJNY W RAMACH EFR REALIZOWANY PRZEZ MALTĘ W LATACH 2007-2013 OŚ PRIORYTETOWA 3: UTWORZENIE NOWEGO HURTOWEGO RYNKU RYB- NEGO (PIERWSZA SPRZEDAŻ)

Nowy obiekt zastąpił historyczny budynek rynku rybnego w części Valletty zdominowanej przez turystykę. Teraz zostanie tam zbudowany hotel. Nowy rynek hurtowy jest zlokalizowany w miejscu nieużywanego zakładu odsalania wody morskiej w strefie przemysłowej obok centralnej rzeźni. Nowy obiekt będzie efektywniejszy, łatwiejszy w konserwacji, a przez to bardziej higieniczny. Zapewni to korzyści zarówno operatorom, jak i konsumentom, a także wytworzy określone efekty synergii obejmujące m.in. wspólny system ściekowy. Ponadto bezpośredni dostęp do składowisk dla łodzi rybackich, który był cechą starego rynku, jest wciąż możliwy w nowej lokalizacji.

- OKRES BUDOWY: od listopada 2012 r. do końca 2013 r.
- ŁĄCZNA WARTOŚĆ INWESTYCJI: 3 716 240 EUR
- WKŁAD EFR: 2 201 908 EUR

i zapewnienie lokalnym społecznościom większej własności lokalnego rybołówstwa.

Wylimitowanie praktyk marnowania ryb jest jednak również bardzo ważne dla nowego pokolenia rybaków. Osoby, które będą odpowiednio postępować, mogą wygrać w dłuższym okresie. W przeciwnym razie zasoby ryb mogą katastrofalnie spaść. Wyrzucanie ryb zostanie zatem wylimitowane, a rybacy będą zobowiązani do składowania wszystkich połowów. Aby to umożliwić, z EFMR zostaną przeznaczone środki pomocowe na składowanie, przechowywanie, przetwarzanie i sprzedawanie tych połowów, co będzie miało dodatkową korzyść w postaci zdywersyfikowania działalności społeczności rybackich. Dla rybaków zarezerwowano też fundusze na udział w badaniach sprzętu rybackiego o niskim wpływie na środowisko, który pozwoli zwiększyć celowość połowów.

EFMR korzysta również z pozytywnych doświadczeń zdobytych w ramach osi priorytetowej 4 Europejskiego Funduszu Rybackiego: rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Za pośrednictwem innowacyjnych i zintegrowanych podejść EFSI będą oferować szerokie możliwości dla lokalnych graczy, aby zaadaptować oddolne podejście do lokalnych problemów społeczności przybrzeżnych, szczególnie dzięki promowaniu powiązań między obszarami miejskimi,

wiejskimi i rybackimi. W przypadku pomyślnej implementacji rozwój lokalny kierowany przez społeczność może ułatwić wspieranie nowych rynków i produktów, promować tworzenie miejsc pracy w sektorze rybołówstwa i umocnić rolę społeczności rybackich w rozwoju lokalnym.

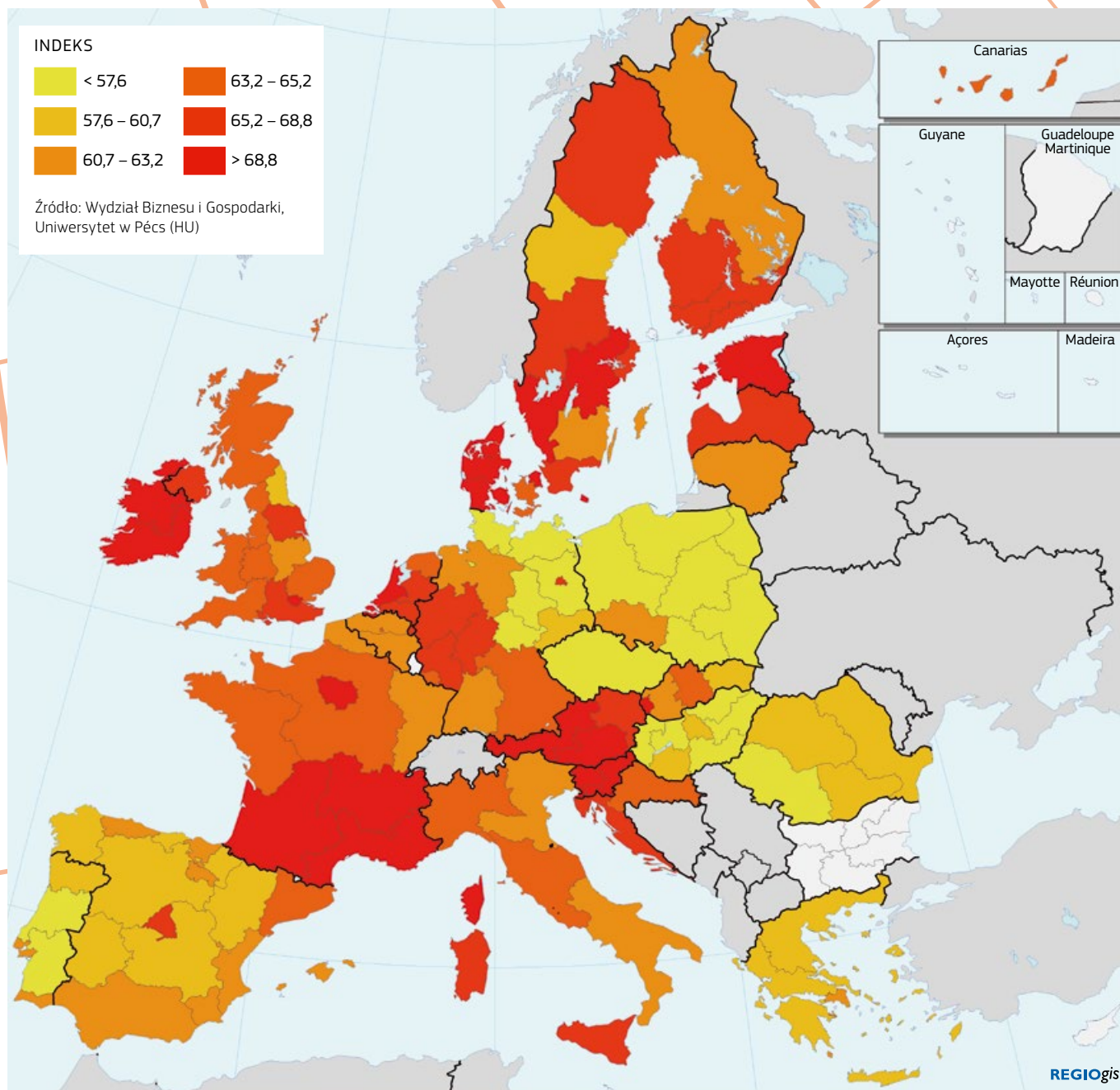
Ostatecznie takie są właśnie cele EFMR – tworzenie dla lokalnych firm i społeczności warunków umożliwiających zrównoważony i włączający społecznie rozwój, którego potrzebuje Europa i który UE stara się osiągnąć do 2020 r. EFMR nie określa szczegółowo struktury wydatków. Jego zadaniem jest umożliwienie rzemieślnikom, branżowcom oraz społeczności lokalnej podejmowania działań na rzecz jasnej, „niebieskiej” i zrównoważonej przyszłości europejskiego rybołówstwa.

► WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/index_pl.htm

REDI – POMIAR REGIONALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

INDEKS REGIONALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU INDYWIDUALNE WYNIKI ZA 2013 R.

W niedawnym projekcie finansowanym przez Dyрекję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej opracowano nowy indeks Regional Entrepreneurship and Development Index (REDI).

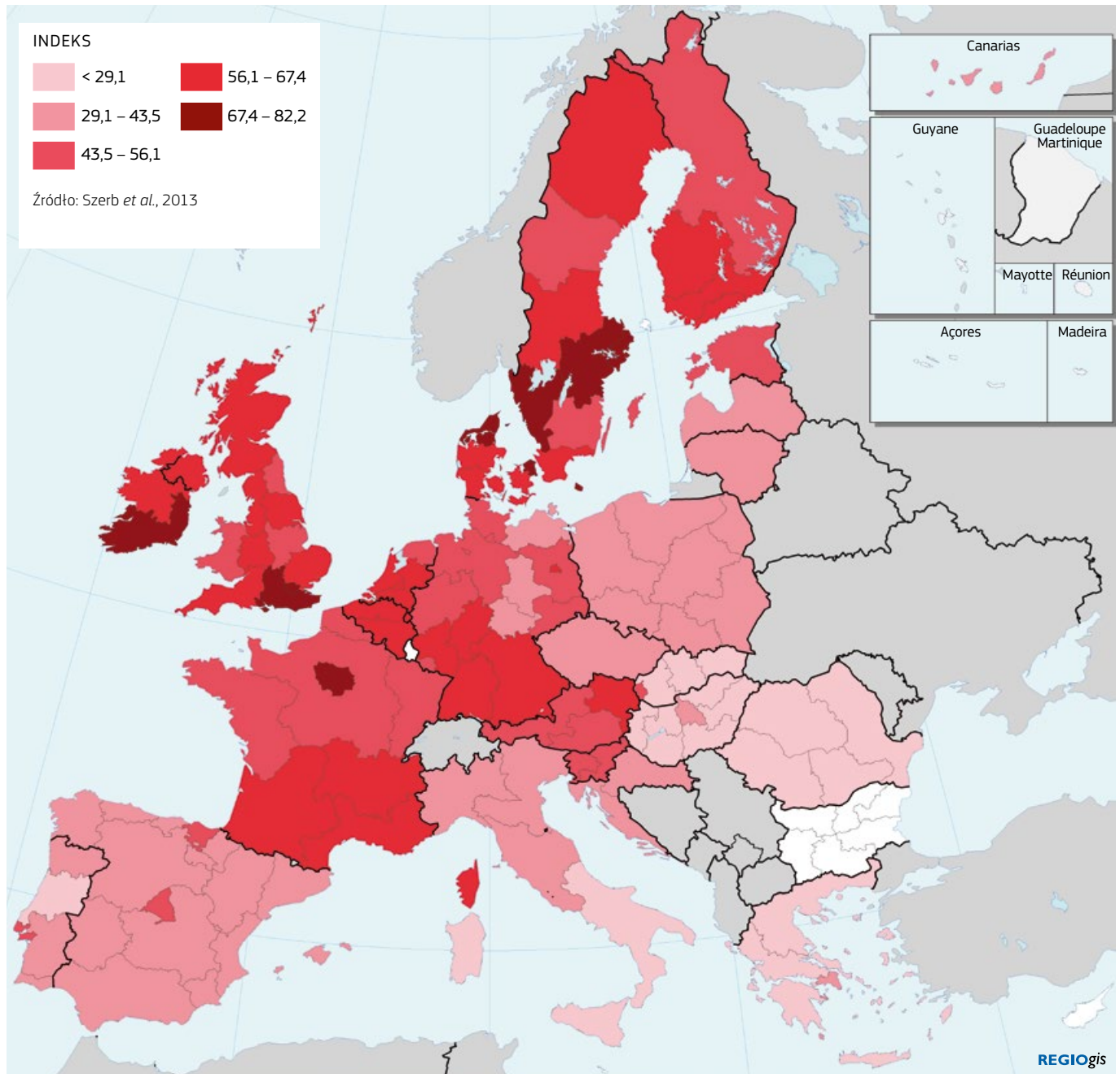
Indeks ten uwzględnia zarówno postawy, jak i cechy indywidualne oraz kontekst regionalny i, odpowiednio, nie tylko to,

czy ludzie są skłonni zakładać firmy, ale też czy w danym regionie istnieją sprzyjające temu warunki. Indeks uwzględnia przedsiębiorcze postawy, możliwości i aspiracje.

Różnice pomiędzy regionami są znaczne, przy czym różnica między regionem o najwyższej ocenie (Hovedstaden w Danii) i regionem o najniższej ocenie (Macroregiunea doi w Rumunii)

▶ INDEKS REGIONALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I ROZWOJU INDEKS ŁĄCZNY ZA 2013 R.

▶ jest czterokrotna. W pierwszej dziesiątce znajdują się cztery regiony szwedzkie, po dwa z Danii i Zjednoczonego Królestwa oraz po jednym z Francji i Irlandii.

Analiza konkretnych czynników wpływających na przedsiębiorczość daje nieco inny obraz niż indeks łączny. W pierwszej dziesiątce regionów na liście „indeksów indywidualnych”

nadal znajduje się pięć z najlepszych dziesięciu regionów dla indeksu łącznego (na przykład, Londyn, UK, Hovedstaden, DK, oraz Ile de France, FR), ale są tam też dwa regiony słoweńskie i dwa irlandzkie. Najślabszych dziesięć regionów, w odróżnieniu od indeksu łącznego, obejmuje trzy regiony z Niemiec i cztery z Polski.

▶ ROZSZERZENIE UE: 10 LAT WZROSTU

1 maja 2014 r. przypada dziesiąta rocznica największego rozszerzenia w historii UE o dziesięć nowych państw członkowskich, głównie z Europy Środkowej i Wschodniej. Po dziesięciu latach Europa jest silniejsza, bogatsza i bezpieczniejsza – politycznie, gospodarczo i kulturowo.

Dziesięć lat temu Unia Europejska powiększyła się w wyniku przystąpienia Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Republiki Czeskiej, Słowacji, Słowenii i Węgier z Europy Środkowej i Wschodniej oraz Cypru i Malty z regionu Morza Śródziemnego.

Dzięki rozszerzeniu Unia Europejska stała się największym jednolitym rynkiem świata, wzrosła wymiana handlowa między państwami członkowskimi, powstały nowe miejsca pracy, pojawiły się nowe inwestycje oraz odnotowano wzrost gospodarczy. Rozszerzenie to jeszcze bardziej umocniło globalne znaczenie Europy. Dzięki gospodarczemu zjednoczeniu 500 mln obywateli głos UE może się liczyć na całym świecie.

„Zjednoczeni bardziej liczymy się na świecie; zjednoczeni mamy lepszą pozycję nie tylko do obrony naszych interesów, ale także do promowania naszych wartości” – stwierdził przy okazji tej historycznej rocznicy przewodniczący Komisji, José Manuel Barroso.

Komisarz ds. rozszerzenia, Štefan Füle, powiedział, że „...przystąpienie do UE dziesięciu nowych państw w dniu 1 maja 2004 r. przyniosło nam stabilność, bezpieczeństwo i dobrobyt. Po latach sztucznego podziału spowodowanego zimną wojną nastąpiło ponowne zjednoczenie Europy”.

W istocie, rozszerzenie Unii Europejskiej na wschód oznaczało umocnienie demokracji, wolności i praworządności dla milionów ludzi, którzy mieszkali za żelazną kurtyną. Przystąpienie do Unii Europejskiej było symbolem nadziei i lepszej przyszłości dla milionów ludzi.

Stabilność i jedność

Dziesięć lat temu UE rozszerzyła się z 15 do 25 państw członkowskich, co zapewniło stabilność zjednoczonej Europie. W wyniku kolejnego rozszerzenia liczba państw członkowskich wzrosła do 28 po przystąpieniu w 2007 r. Bułgarii i Rumunii oraz w 2013 r. – Chorwacji.

Obecnie polityka rozszerzenia stymuluje transformację i promuje stabilność w krajach południowo-wschodniej Europy

aspirujących do członkostwa w UE. Wola przystąpienia i wpływ UE sprzyja wprowadzaniu reform demokratycznych i gospodarczych, umacnia praworządność i buduje więzi z sąsiedami, a w efekcie pozwala pokonywać problemy wynikające z dziedzictwa przeszłości.

Intensyfikacja handlu w nowych państwach członkowskich

Rozszerzenie spowodowało powiększenie rynku wewnętrznego. W jeszcze większym stopniu zintensyfikowało handel i przepływy finansowe, w efekcie otwierając możliwości przed firmami w UE i krajach przystępujących. Handel między starymi i nowymi państwami członkowskimi wzrósł niemal trzykrotnie.

PKB w Europie Środkowej i Wschodniej rósł średnio o 4% rocznie w okresie 1994-2008. Szacuje się, że sam proces przystąpienia przyczynił się do niemal połowy tego wzrostu, tzn. 1,75% rocznie w okresie 2000-2008.

Nowe miejsca pracy

Gospodarki tych krajów wygenerowały trzy miliony nowych miejsc pracy zaledwie w sześć lat w okresie 2002-2008.

Rozwój gospodarczy w krajach przystępujących przyczynił się do rozwoju w „starych” państwach członkowskich w wyniku zwiększenia możliwości inwestycyjnych i popytu na ich produkty. Przyczyniło się to do 0,5% skumulowanego wzrostu w krajach UE-15⁽¹⁾ w latach 2000-2008.

Symbolem atrakcyjności powiększonego jednolitego rynku dla inwestorów, jest podwojenie (od dnia przystąpienia nowych krajów) bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) reszty świata w UE wyrażonych jako procent PKB (z 15,2% PKB w 2004 r. do 30,5% PKB w 2012 r.), przy czym rozszerzona UE przyciąga 20% globalnych BIZ.

Wartość całkowita BIZ UE-15 w UE-12⁽²⁾ osiągnęła 564 mld EUR w 2012 r, co oznacza wzrost o 357% w stosunku do 2007 r.

(1) UE-15: 15 państw członkowskich UE przed rozszerzeniem w 2004 r.

(2) UE-12: państwa członkowskie, które przystąpiły do UE w wyniku rozszerzeń w 2004 r. i w 2007 r.

► W całej Europie były organizowane obchody dziesiątej rocznicy rozszerzenia UE, w tym na Cyprze (powyżej), w Republice Czeskiej (po prawej u góry) i na Węgrzech (po prawej u dołu).

ROZSZERZENIE FAKTY I LICZBY

SKUTKI GOSPODARCZE OD 2004 R.:

- Gospodarki „nowych” krajów UE wygenerowały trzy miliony nowych miejsc pracy zaledwie w ciągu sześciu lat od 2002 do 2008 r.
- Eksport Niemiec do 12 krajów, które przystąpiły po 2004 r., prawie się podwoił od 2004 r.
- Eksport Zjednoczonego Królestwa wzrósł o około 50% .
- W przypadku Niderlandów rozszerzenie wygenerowało dodatkowy dochód na poziomie 11 mld EUR.
- Dzięki rozszerzeniu roczny PKB Austrii wzrósł o 0,4% .

EFEKT GLOBALNY

Ludność UE stanowi 7% globalnej populacji (dane z 2012 r.), natomiast jej udział w globalnym PKB to 23% .

- UE znajduje się wśród pięciu największych gospodarek świata.
- UE to najważniejszy gracz na globalnej scenie handlowej.
- UE jest największym źródłem i miejscem docelowym bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

Inwestycje w ramach polityki spójności

Środki finansowania z polityki spójności wraz ze środkami współfinansującymi z państw członkowskich stanowią obecnie istotną część inwestycji publicznych w Europie, tzn. ponad połowę wszystkich inwestycji publicznych w państwach członkowskich, takich jak Bułgaria (81%), Estonia (70%), Łotwa (60%), Litwa (79%), Malta (63%), Polska (54%), Słowacja (92%) i Węgry (88%) w latach 2010-2012.

Korzyści dla UE

Większa Europa to silniejsza Europa. W 2012 r. PKB UE stanowiło 23% światowego PKB i wynosiło 13 bln EUR. Przystąpienie przyniosło korzyści zarówno krajom przystępującym do UE, jak i dotychczasowym państwom członkowskim. Wraz z rozszerzaniem się UE poszerzają się też możliwości dla firm, inwestorów finansowych, konsumentów, turystów i posiadaczy nieruchomości.

Proces rozszerzenia pozwolił poprawić jakość życia ludności dzięki integracji i współpracy w obszarach takich jak energetyka, transport, praworządność, migracje, bezpieczeństwo żywności, ochrona środowiska i zmiana klimatu. Rozszerzenie powoduje, że wysokie standardy UE są stosowane poza jej granicami, co ogranicza ryzyko dla obywateli EU, na przykład w wyniku „sprowadzanego zanieczyszczenia”.

Rozszerzona Europa pod pewnymi względami jest bezpiecznym miejscem. W ramach procesu akcesji UE promuje demokrację i podstawowe swobody, a także konsoliduje praworządność w państwach ubiegających się o przyjęcie, co ogranicza przestępczość międzynarodową. Obecna polityka rozszerzania umacnia pokój i stabilność w południowo-wschodniej Europie oraz promuje odbudowę i pojednanie po wojnach z lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku.

Rozszerzona UE ma większy wpływ na współczesny wielobiegunowy świat, wzmacnia siłę przekonywania niezbędną do jego kształtowania oraz pozwala propagować nasze wartości i interesy na skalę międzynarodową.

► WIĘCEJ INFORMACJI

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-325_en.htm

▶ DZIEŃ EUROPY 2014 W UE

Każdego roku w dniu 9 maja Europa obchodzi Dzień Europy – rocznicę deklaracji Schumana, czyli przemówienia wygłoszonego w dniu 9 maja 1950 r. przez Roberta Schumana, ministra spraw zagranicznych

Francji, które doprowadziło do utworzenia tego, co w końcu stało się UE. W tym roku przypada dziesiąta rocznica rozszerzenia UE na wschód.

FRANCJA / Owernia

Owernia obchodziła cały „miesiąc Europy”, w czasie którego w dniach od 9 maja do 9 czerwca miało miejsce ponad 50 imprez. Koncerty, konferencje, gry i zawody zorganizowano we współpracy z 20 partnerami, a wszystkie miały jeden cel: pomóc ludziom odkryć Europę. W tym roku były to głównie gry i zawody. W kwiecie *Joue l'Europe en Auvergne* (Zabaw się w Europę w Owernii) wzięli udział studenci z całego regionu. Ich zadaniem było udzielanie prawidłowych odpowiedzi na pytania dotyczące Europy. Od dnia 9 maja na koncie Twittera @mdeauvergne trwał konkurs na „selfie” z hashtagem #mde2014. Uczestnicy mogli w nim wygrać bilety na festiwal Europavox na Facebooku.

▶ **Więcej informacji:**
www.europe-en-auvergne.eu

▶ AUSTRIA / Wiedeń

Tuż przed Dniem Europy w wiedeńskim Ratuszu miało miejsce wydarzenie „Wiedeń dla Europy – Europa dla Wiednia”, podczas którego burmistrz Michael Häupl przywitał komisarza ds. polityki regionalnej, Johannes Hahna, oraz była posłankę do Parlamentu Europejskiego Mercedes Echerer. Burmistrz podkreślił, że pokój, dobrobyt gospodarczy oraz równowaga społeczna są w centrum uwagi UE, stwierdzając, że „silne miasta to jedyna gwarancja silnej Europy”. Przemówienie komisarza Hahna dotyczyło roli i odpowiedzialności Wiednia jako miasta regionu Dunaju o ponadregionalnym znaczeniu.

► NIDERLANDY / Brabancja

Niderlandy od kilku lat obchodzą Dzień Europy, organizując *Europa Kijkdagen* (Dni Otwarte Europy), wydarzenie ukazujące znaczenie Europy w naszych regionach. Przez trzy dni w ramach projektów finansowanych przez UE organizowane są drzwi otwarte, w czasie których ludzie mogą samodzielnie przekonać się, co zmieniła Europa – na przykład na podstawie projektu Unas w Bredzie.

►Więcej informacji:

www.europaomdehoek.nl

► WĘGRY / Budapeszt

Kancelaria Premiera oraz Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej zorganizowały bieg na 10 km, na którego trasie znajdowało się dziesięć symbolicznych projektów współfinansowanych przez UE, a znajdujących się w sercu Budapesztu. Bieg miał miejsce 11 maja 2014 r. z okazji dziesiątej rocznicy przystąpienia Węgier do UE i Dnia Europy. Do biegu przystąpiło ponad 2000 uczestników. Na trasie znajdowały się spektakularne obiekty, takie jak Akademia Muzyczna im. Franza Liszta, Łaźnie Lukácsa i Rudasa oraz Várkert Bazár. Ceremonia wręczenia nagród miała miejsce na placu Erzsébet w sercu Budapesztu, gdzie odbywał się Festiwal Dnia Europy. Wystawa dotycząca projektów współfinansowanych przez UE zorganizowana przez Kancelarię Premiera była także premierą publikacji przedstawiającej sto projektów wdrożonych na Węgrzech w latach 2007-2013.

►Więcej informacji:

<http://bbu.hu/eu10/>

LITWA / Wilno

Na jednym z centralnych placów Wilna została zorganizowana wielka wystawa uliczna przedstawiająca ilustrowaną mapę Litwy z zaznaczoną siecią krajowego transportu. Oprócz tego na gości w każdym wieku czekał namiot tematyczny, w którym można było zapoznać się z informacjami na temat projektów dotyczących infrastruktury transportowej. Przez cały dzień goście byli zachęceni do rozwiązywania krzyżówek tematycznych i sprawdzania swojej wiedzy w interaktywnych kwizach. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Litewskie Ministerstwo Transportu i Komunikacji w ramach trzydniowych obchodów Dnia Europy zorganizowanych przez Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego na Litwie.

POLSKA / Warmińsko-Mazurskie

W ramach Programu Litewsko-Polskiej Współpracy Transgranicznej przy udziale mieszkańców Olsztyna, stolicy województwa warmińsko-mazurskiego, obchodzono Dzień Europy oraz dziesiątą rocznicę przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Impreza pod hasłem „Współpracując, zyskujesz” zgromadziła beneficjentów programu, którzy chcieli zaprezentować osiągnięcia w ramach swoich projektów i opowiedzieć o nich. Odwiedzający olsztyńskie Stare Miasto byli zapraszani do uczestnictwa w pokazach „Strażacy w akcji” oraz „Psy w służbie celnej”, czyli prezentacjom zabiegów pierwszej pomocy, sprzętu i pojazdów. Uczestnicy mogli też obejrzeć specjalny film na temat wspólnej historii Polski i Litwy oraz sprawdzić się w grach i zawodach dotyczących UE.

▶ **Więcej informacji:**
www.lietuva-polska.eu

WŁOCHY / Kampania

W dniu 9 maja region Kampanii zorganizował ceremonię wręczenia nagród dla studentów, którzy wzięli udział w promowanym przez region konkursie *Racconta all'Europa, Chiedi all'Europa* („Powiedz Europie, zapytaj Europę”). Konkurs miał przybliżyć rolę odgrywaną przez UE w rozwoju lokalnym. Celem całego wydarzenia miało być upowszechnienie wiedzy na temat prac podejmowanych przez Kampanię w ramach programowania funduszy unijnych, głównie EFRR. Ceremonia stanowiła okazję do przedstawienia wciągających multimedialnych produkcji oraz do propagowania możliwości finansowania przez UE.

►Więcej informacji:

www.facebook.com/concorso.raccontaalleuropa

<http://festivaleuropasecondaedizione.digitcampania.it/>

CHORWACJA / Zagrzeb

Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej, Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Europejskich wspólnie obchodziły Dzień Europy w Zagrzebiu. Piętnaście uczestniczących instytucji prezentowało swoje materiały informacyjne i promocyjne osobom zainteresowanym projektami finansowanymi z funduszy strukturalnych i dotyczącymi członkostwa Chorwacji w UE. Po wstępnych przemówieniach wygłoszonych przez ministra spraw zagranicznych i europejskich, Vesnę Pusić, oraz przewodniczącego Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej, Branko Baričevića, miały miejsce występy chórów i didżejów oraz warsztaty dla dzieci. Podczas *szybkich randek* kandydaci zamierzający wystartować w wyborach europejskich mieli okazję zaprezentowania się publiczności.

REPUBLIKA CZESKA / Praga

Coroczne obchody Dnia Europy połączono z dziesiątą rocznicą przystąpienia Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej. Celem wydarzeń w całym kraju było stymulowanie dyskusji na temat korzyści, doświadczeń i przyszłych kierunków działania Republiki Czeskiej w UE. Obchody rozpoczęły się konferencją prowadzoną pod auspicjami prezydenta Milosa Zemana, której hasłem było „Republika Czeska i Europa, wzajemne postrzeganie się”. W dniach 29 i 30 kwietnia 2014 r. na jednej z wysp w Pradze zorganizowano ogólnodostępny festiwal plenerowy z występami muzycznymi, stoiskami informacyjnymi przedstawiającymi europejskie zagadnienia oraz kwizami. Wieczorem w dniu rocznicy przystąpienia wieża widokowa na wzgórzu Petřín została oświetlona kolorami UE, a praskie niebo zapłonęło sztucznymi ogniami.

▶ REGIOSTARS 2014 NAGRADZANIE PROJEKTÓW REGIONALNYCH, KTÓRYCH CELEM JEST ROZWIĄZYWANIE KLUCZOWYCH PROBLEMÓW EUROPY

ZWYCIĘZCY
W 2014 R.

W czasie ceremonii wręczenia nagród RegioStars w Brukseli w dniu 31 marca 2014 r. Johannes Hahn, unijny komisarz ds. polityki regionalnej, oraz Luc Van den Brande, były przewodniczący Komitetu Regionów, ogłosili zwycięzców konkursu RegioStars 2014 Awards, w którym nagradzane są najbardziej obiecujące i innowacyjne projekty regionalne realizowane w Europie.

Nagrody za 2014 r. przyznawano w czterech kategoriach odzwierciedlających kluczowe kwestie, przed którymi obecnie stoi Europa: stymulowanie wzrostu gospodarczego i tworzenie miejsc pracy, rozwiązanie problemu bezrobocia wśród osób młodych, propagowanie ekologicznej gospodarki i zrównoważony transport miejski.

W eliminacjach do siódmej edycji konkursu RegioStars jury zakwalifikowało do finału 19 spośród 80 projektów na podstawie następujących kryteriów: innowacyjność, wpływ projektu na region, wsparcie zrównoważonego rozwoju oraz partnerstwo. W październiku 2013 r. podczas jedenastego corocznego Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast – DNI OTWARTE 2013 zaprezentowano projekty oraz zwycięzców wybranych do ceremonii wręczenia nagród.

Tegoroczna edycja konkursu odbyła się w niezwykle ważnym momencie, gdyż państwa członkowskie finalizują właśnie strategiczne plany inwestycyjne, tzw. „umowy partnerstwa”. Określają w nich, jak zamierzają przez kolejnych siedem lat wykorzystać środki z EFSI.

**ROZWÓJ INTELIGENTNY
SZTUKA NA
KRZESŁACH –
NORTE, PORTUGALIA
WSPIERANIE ROZWOJU
GOSPODARCZEGO PRZEZ
INNOWACYJNE PROJEKTY**

Ten projekt dotyczący kreatywnego wzornictwa tchnął

nowe życie w istniejący od dawna sektor meblarski portugalskiej gospodarki regionalnej. Przemysł meblarski przez wiele lat był jedną z najważniejszych branż w Paredes w północnej Portugalii. W mieście tym znajduje się najwięcej fabryk krzesła w Europie. Produkcja tych fabryk stanowi 65% krajowej produkcji mebli. Branża była bardzo produktywna, jej wizerunek był jednak staromodny i konserwatywny. Projekt „Sztuka na krzesłach” miał na celu wykorzystanie doświadczenia regionu w projektowaniu mebli i stymulowanie kreatywności w branży. Kulminacyjnym punktem projektu była międzynarodowa wystawa zorganizowana w 2012 r. w Paredes. Było to jedno z największych globalnych wydarzeń, którego tematem były krzesła, sztuka i wzornictwo.

►Więcej informacji: www.artonchairs.com/pt/index

**ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ
BEACON – WEST WALES
AND THE VALLEYS,
ZJEDNOCZONE
KRÓLESTWO
ZASPOKOJENIE POTRZEB
NIEUSTANNIE ROSNĄCEJ
POPULACJI**

Wzrost populacji w połączeniu z rosnącym zagrożeniem wynikającym ze zmian klimatu spowoduje dramatyczny wzrost zapotrzebowania na zasoby planety. BEACON to inicjatywa tworzenia zintegrowanych „ekologicznych łańcuchów dostaw”, której celem jest wypracowanie nowych sposobów wytwarzania funkcjonalnych i tanich produktów przy użyciu biomasy w miejsce ropy naftowej. Centralnym elementem projektu BEACON jest biorafinacja – proces, w którym do produkcji różnorodnych produktów wykorzystuje się produkty żywnościowe nieprzeznaczone do konsumpcji w sposób bardzo zbliżony do tego, w jaki rafinerie wykorzystują ropę naftową. Biorafinacja jest postrzegana jako kluczowy element rosnącej biogospodarki UE. Projekt BEACON umożliwił stworzenie sieci naukowej w oparciu o uniwersytety Aberystwyth, Bangor i Swansea w Walii (Zjednoczone Królestwo). Dzięki tej sieci projekt pozwala tworzyć nowe miejsca pracy w wiejskich obszarach Walii, stymulując inwestycje wewnętrzne i promując walijskie osiągnięcia naukowe w globalnej skali. Dzięki projektowi BEACON kilka firm z różnych sektorów uzyskało już pomoc w wytwarzaniu innowacyjnych produktów. Na przykład współpraca z firmą Aber Instruments w Aberystwyth spowodowała, że ta walijska firma zdobyła pierwsze zamówienie na próbniki biomasy.

►Więcej informacji: beaconwales.org/en/

**ROZWÓJ SPRZYJAJĄCY
WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU
FIFTEEN CORNWALL –
KORNWALIA I WYSPI
SCILLY, ZJEDNOCZONE
KRÓLESTWO**

NOWE ŻYCIE W KUCHNI

Pasja do gotowania zmienia życie młodych w jednym z najuboższych zakątków Anglii. Zainspirowana przez kucharza celebrytę, Jaimiego Olivera, restauracja „Fifteen Cornwall” to raczej przedsiębiorstwo społeczne dające niepełnosprawnym bezrobotnym w wieku od 16 do 24 lat szansę nauki zawodu kucharza. Ta niezwykła inicjatywa pozwoliła wyszkolić blisko 130 młodych osób, z których wiele boryka się z poważnymi problemami, takimi jak przeszłość kryminalna, choroba psychiczna czy niepełnosprawność. Spośród nich 89 ukończyło naukę zawodu i ponad 90% wciąż ma zatrudnienie. Każdego roku projekt umożliwia zwrotne zainwestowanie w gospodarkę lokalną ok. 1,2 mln euro, dzięki czemu powstają nowe miejsca pracy w istotnym dla regionu sektorze turystycznym.

►Więcej informacji: www.fifteencornwall.co.uk/

**CITYSTAR
GDYŃSKA SIĘĆ
TROLEJBUSOWA –
GDYNIA, POLSKA
EKOLOGICZNE
TROLEJBUSY SPRZYJAJĄ
POPRAWIE JAKOŚCI
ŻYCIA W MIEŚCIE**

Celem projektu jest poprawa konkurencyjności ekologicznego miejskiego transportu publicznego i poprawa jakości usług. Projekt wiązał się z wielkim unowocześnieniem gdyńskiego systemu trolejbusowego oraz infrastruktury. W efekcie zwiększyła się liczba pasażerów i skrócił czas podróży. Zakupiono 28 nowych niskopodłogowych trolejbusów w celu zwiększenia liczby nowoczesnych, ekologicznych trolejbusów z ułatwieniami dostępu. Projekt zmienił obraz transportu publicznego w Gdyni. W efekcie wzrosła liczba pasażerów, co oznacza bezpośrednie korzyści dla mieszkańców i lokalnej gospodarki.

►Więcej informacji: www.pktgdynia.pl

►WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/regiostars/regiostars_en.cfm

▶ DWADZIEŚCIA LAT KOMITETU REGIONÓW

GŁOS REGIONÓW I MIAST

Komitet Regionów powstał 1994 r. W tym roku możemy powiedzieć, że minione 20 lat jego wciąż rosnącego wpływu na scenę europejską to „głos regionów i miast w UE”.

W ciągu ostatnich 20 lat Komitet Regionów stał się proaktywnym zgromadzeniem odgrywającym ważną i konstruktywną rolę w kształtowaniu i opracowywaniu unijnej polityki regionalnej. Ten coraz wyższy status i rosnący wpływ tej instytucji znajduje odzwierciedlenie w pracach nad rozporządzeniami dotyczącymi polityki spójności na lata 2014-2020. Komitet Regionów skutecznie domagał się zmian odpowiadających potrzebom regionów i miast Europy.

Promowanie regionalnego punktu widzenia

Przez dwadzieścia lat Komitet Regionów pracował niestrudzenie na rzecz regionalnego podejścia zbliżającego Europę do jej obywateli. Ponadto optował za Europą przywiązującą większą wagę do zasady pomocniczości i do konkretnych uwarunkowań regionów.

COTER – Komisja Polityki Spójności Terytorialnej

Członkowie Komisji Regionów są zorganizowani w sześciu komisjach odpowiedzialnych za pomoc w przygotowywaniu opinii na temat propozycji legislacyjnych Komisji Europejskiej. Propozycje legislacyjne Komisji dotyczące polityki regionalnej są analizowane przez Komisję Polityki Spójności Terytorialnej (COTER). Komisja ta jest odpowiedzialna za spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, planowanie przestrzenne, politykę miejską, mieszkalnictwo, transport i transeuropejskie sieci transportu, współpracę terytorialną (w tym EUWT) i makroregiony.

Komisja COTER intensywnie wspomagała politykę spójności i jest silnym sojusznikiem Komitetu REGI Parlamentu Europejskiego. Wpływ komisji COTER na reformę polityki spójności na lata 2014-2020 został opisany na stronie 27.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

<http://cor.europa.eu/en/activities/commissions/coter/Pages/coter.aspx>

► 20 LAT ROZWOJU: HARMONOGRAM DZIAŁANIA KOMITETU REGIONÓW

1992-2000 Faza konsultacyjna

Pierwsza sesja plenarna Komitetu Regionów miała miejsce w 1994 r., ale oficjalnie powołano go już w 1992 r. na mocy traktatu z Maastricht. Początki Komitetu Regionów można jednak dostrzec wiele lat wcześniej, gdy Europejskie Zgromadzenie Parlamentarne (poprzednik Parlamentu Europejskiego) zaproponowało w 1960 r. powołanie komitetu konsultacyjnego ds. gospodarki regionalnej.

Dopiero jednak w 1986 r. w Jednolitym Akcie Europejskim idea organu doradczego składającego się z przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych zaczęła nabierać kształtu. W Jednolitym Akcie Europejskim podkreślono wagę rozwoju regionalnego w dążeniu do osiągnięcia w pełni funkcjonalnego jednolitego rynku, podkreślając silne powiązanie gospodarki ze spójnością społeczną.

W czerwcu 1988 r. Komisja Europejska powołała Radę Konsultacyjną Władz Regionalnych i Lokalnych, inaugurując tym samym metodę konsultacji z pośrednimi szczeblami administracji rządowej.

W 1991 r. szefowie rządów i głowy państw UE (Rada Europejska z Maastricht) zgodzili się na powołanie Komitetu Regionów – instytucji, która miała pomagać przy kształtowaniu ustawodawstwa unijnego oraz bezpośrednio łączyć władze UE z obywatelami Europy.

2001-2005 Komitet Regionów konsoliduje

W drugiej fazie swojej działalności Komitet Regionów starał się wzmocnić udział władz lokalnych i regionalnych w europejskim procesie podejmowania decyzji. Aktywnie zaangażował się wówczas w prace konwencji poświęconej przyszłości Europy (2001-2004), podczas której potwierdzono kluczową rolę Komitetu Regionów w reprezentowaniu regionów oraz monitorowaniu i implementowaniu zasady pomocniczości.

Po zakończeniu konwencji funkcje Komitetu Regionów nie były już ograniczone do ogłaszania inicjatyw Komisji. Mógł już interweniować na początku takich inicjatyw oraz oceniać wpływ terytorialny proponowanych środków i wskazywać możliwe opcje działania.

KOMITET REGIONÓW W SKRÓCIE

Zadaniem Komitetu Regionów jest uwzględnianie lokalnych i regionalnych interesów w ustawodawstwie unijnym na podstawie doświadczeń w kontaktach ze zwykłymi obywatelami Europy. Komitet realizuje ten cel przez publikowanie raportów („opinii”) na temat propozycji Komisji Europejskiej. Komitet Regionów może także wydawać opinie na temat własnych inicjatyw, dzięki czemu może przedstawiać stosowne kwestie na forum UE.

Komitet Regionów ma 353 członków, którzy są wybranymi regionalnie i lokalnie przedstawicielami 28 państw członkowskich UE. Członkowie są zorganizowani według delegacji krajowych w sposób odzwierciedlający polityczną, geograficzną i lokalną/regionalną wagę poszczególnych państw członkowskich w UE.

Dzięki swoim platformom i sieciom Komitet Regionów odgrywa też ważną rolę jako forum komunikacji i wymiany informacji na temat dobrych praktyk.

Na czele Komitetu stoi Michel Lebrun (BE/EPP), który z dniem 1 czerwca 2014 r. zastąpił Ramóna Luisa Valcárcela Siso (obecnie eurodeputowanego). Jiří Buriánek został mianowany nowym sekretarzem generalnym Komitetu Regionów i przejmie to stanowisko w drugiej części roku. Od 1 kwietnia 2014 r. *tymczasowym* sekretarzem generalnym jest Daniel Janssens.

EUROPEAN UNION

Committee of the Regions

► Byli przewodniczący Komisji Europejskiej Jacques Delors (w środku) z wcześniejszymi przewodniczącymi Komitetu Regionów – (od lewej) radny Sir Albert Bore, Peter Straub, Jos Chabert i Manfred Dammeyer – w czasie obchodów dziesiątej rocznicy istnienia Komitetu Regionów.

Komitet Regionów podjął też inicjatywy, których celem było zorganizowanie uporządkowanego dialogu z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz ich stowarzyszeniami. Na dialog ten składały się konferencje, seminaria i wystawy, w których uczestniczyli liczni regionalni i lokalni partnerzy. W 2003 r. w Brukseli miały natomiast miejsce pierwsze DNI OTWARTE (Europejski Tydzień Regionów i Miast) będące teraz najważniejszym spotkaniem lokalnych i regionalnych interesariuszy, współorganizowanym z DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej.

W tym okresie większa rola polityczna w procesie ustawodawczym i proaktywne podejście do komunikacji pozwoliło Komitetowi Regionów pełnić rolę katalizatora regionalnej i lokalnej obecności w europejskiej legislaturze.

OD 2006 R. DO DZIŚ

Komitet Regionów jako zgromadzenie polityczne

W trzeciej fazie swojej działalności Komitet Regionów stał się gwarantem zaangażowania podmiotów terytorialnych w europejskim procesie podejmowania decyzji.

Od 2006 r. Komitet Regionów zorganizował szereg sieci mających na celu tworzenie i porządkowanie powiązań między podmiotami regionalnymi i lokalnymi oraz usprawnienie prac swoich komisji przez dostarczanie dodatkowych informacji i danych. Obecnie działa sześć sieci: Platforma Monitorowania Strategii Europa 2020; Sieć Monitorująca Stosowanie Zasady Pomocniczości; platforma europejskich ugrupowań współpracy terytorialnej; „ATLAS”, portal władz lokalnych i regionalnych poświęcony współpracy na rzecz rozwoju; Eurośroziemnomorskie Zgromadzenie Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM) oraz Konferencja Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP).

Dzięki tym sieciom regiony i miasta mogą łatwiej zwrócić uwagę Komisji Europejskiej na swoje konkretne problemy i oczekiwania. Ponadto w ramach tych sieci instytucje konsultacyjne

„ Europejczycy chcą, aby Europa była bliżej ich codziennych spraw i oczekują od swoich wybranych lokalnie i regionalnie przedstawicieli obrony ich interesów na poziomie europejskim i jeszcze większego zaangażowania w europejski proces podejmowania decyzji. ”

MAREK WOZNIAK (PL/PPE) –
PRZEWODNICZĄCY KOMISJI COTER

mogą sprawniej otrzymywać od Komitetu Regionów przydatne informacje służące lepszej ocenie znaczenia proponowanych rozporządzeń.

Traktat lizboński, który wszedł w życie w grudniu 2009 r., rozszerzył zakres tematów i uczynił wiążącymi dla Komisji bieżące konsultacje z regionami i miastami w ogromnej liczbie obszarów polityki, zanim dany akt prawny zostanie przyjęty.

Ścisła współpraca w przyszłości

W 2014 r. Komitet Regionów podpisał wraz z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym (EKKS) umowę o współpracy z Parlamentem Europejskim w celu umocnienia swojej roli w procesie ustawodawczym. W tych ramach Komitet Regionów systematycznie przekazuje Parlamentowi oceny skutków przyjęcia europejskich aktów prawnych. Nowa procedura zapewnia sprawozdawcom Komitetu Regionów większy wpływ na wyniki spotkań Rady, Komisji i Parlamentu w tych obszarach polityki, w których dysponują stosowną wiedzą.

▶ GŁÓWNE OSIĄGNIĘCIA KOMITETU REGIONÓW W KSZTAŁTOWANIU ZREFORMOWANEJ POLITYKI SPÓJNOŚCI

Polityka spójności leży w centrum uwagi władz lokalnych i regionalnych w całej Europie. Komitet Regionów zadbał zatem, aby usłyszano jego głos w kwestii przyszłości polityki spójności po 2013 r. W tym celu wydał szereg opinii uwzględnionych w ciągu ostatnich czterech lat, w tym perspektywiczne opinie, o które poprosiła Komisja, opinię na temat piątego raportu spójności, opinie na temat rozporządzeń poszczególnych funduszy strukturalnych oraz rezolucję w sprawie pakietu jako całości. Dzięki bliskim kontaktom sprawozdawców Komitetu Regionów z zespołami negocjacyjnymi Parlamentu Europejskiego oraz Rady Europejskiej Komitet Regionów miał istotny wkład w debatę nad przyszłością polityki spójności i w zagwarantowanie, że interesy lokalnych i regionalnych władz europejskich zostaną odpowiednio uwzględnione. W efekcie szereg kluczowych rekomendacji Komitetu Regionów dotyczących tej polityki zostało uwzględnionych przez dwóch współustawodawców w ostatecznej wersji pakietu ustawodawczego.

Pozytywny wkład

▶ **Większa elastyczność w koncentracji tematycznej oraz intensywniejsze wykorzystanie instrumentów finansowych**
Komitet Regionów zażądał większej elastyczności w koncentracji tematycznej różnych funduszy w priorytetach strategii Europa 2020 w porównaniu z pierwotnym wnioskiem Komisji. Żądanie to zostało poparte przez Parlament Europejski i Radę Europejską, które przekazały je dalej. Możliwość używania instrumentów finansowych została rozszerzona na wszystkie priorytety tematyczne i wszystkie fundusze. Powinno to otworzyć nowe możliwości dla partnerstwa publiczno-prywatnego w finansowaniu projektów UE.

▶ Wzmocnione wymiary terytorialny i miejski

Dzięki wsparciu Komitetu Regionów został istotnie wzmocniony zintegrowany wymiar terytorialny polityki spójności. Wprowadzono też kilka ważnych nowych narzędzi, takich jak rozszerzenie na wszystkie fundusze rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, zintegrowane inwestycje terytorialne, plany wspólnych działań, paktów terytorialne (dla EFS) oraz wielofunduszowe programy operacyjne.

▶ Nowa kategoria „regionów w okresie przejściowym”

Na wniosek Komitetu Regionów utworzono nową kategorię „regionów w okresie przejściowym”, co umożliwi UE dostosowanie pomocy do różnych poziomów rozwoju.

▶ Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie jako kluczowe zasady

Po raz pierwszy wyraźnie podkreślono zasadę wielopoziomowego zarządzania (wraz z zasadą partnerstwa) w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów. Ponadto wsparcie Komitetu Regionów miało decydujące znaczenie dla przekonania Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej, że władze lokalne i regionalne powinny odgrywać główną rolę w partnerstwie, w odróżnieniu od okresu 2007-2013, gdy ich znaczenie było takie samo jak partnerów społecznych i organizacji pozarządowych.

Zakwestionowane środki

▶ Rezerwa na wykonanie

Komitet Regionów i Parlament Europejski sprzeciwiły się wprowadzeniu rezerwy na wykonanie, ale doszły do porozumienia w sprawie ogólnych zasad mierzenia wykorzystania funduszy UE. Komitet Regionów obawiał się w szczególności, że tego rodzaju rezerwa mogłaby zachęcać regiony do określania celów pośrednich na niskim poziomie, aby łatwiej uzyskiwać nagrody za ich osiągnięcie.

▶ Warunki makroekonomiczne

Ze względu na sprawiedliwość i skuteczność inwestycyjną Komitet Regionów konsekwentnie sprzeciwiał się zawieszaniu lub anulowaniu zobowiązań i płatności w przypadku niespełnienia przez rząd krajowy określonych przez Komisję zaleceń makroekonomicznych. Ostateczny wynik negocjacji pozwala na aneksowanie umów partnerstwa i programów operacyjnych na podstawie zaleceń makroekonomicznych w pierwszym podejściu (zgodnie z uzgodnieniami z Komitetem Regionów), ale w drugim podejściu wprowadzono możliwość zawieszenia zobowiązań i płatności w przypadku niedotrzymania przez państwa członkowskie zaleceń makroekonomicznych (w przeciwieństwie do stanowiska Komitetu Regionów).

▶ WIĘCEJ INFORMACJI

<http://cor.europa.eu>

▶ WASZYM ZDANIEM

OPINIE NA TEMAT POLITYKI SPÓJNOŚCI NA LATA 2014-2020

Panorama
czeka na
komentarze od
czytelników!

„Waszym zdaniem” to dział *Panoramy*, w którym interesariusze ze szczebli lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich wyrażają swoje opinie na temat zreformowanej polityki spójności, europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz europejskiej polityki regionalnej w praktyce. *Panorama* zaprasza do dzielenia się swoimi opiniami we własnym języku. Opinie te mogą zostać opublikowane w kolejnych wydaniach magazynu.

Aby uzyskać stosowne informacje, w tym informacje na temat terminu przesyłania opinii, należy skontaktować się z nami pod adresem regio-panorama@ec.europa.eu

▶ MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO, REPUBLIKA CZESKA UMOWA PARTNERSTWA ZAWARTA PRZEZ CZECHY: DOBRA STRATEGIA NA NAJBLIŻSZE LATA

W latach 2007-2013 w Republice Czeskiej polityka spójności zaowocowała powstaniem 82 tys. nowych miejsc pracy i dwustu innowacyjnych firm. Nowy okres 2014-2020 jest jeszcze jedną okazją na skorzystanie z funduszy unijnych, co z kolei daje wiele możliwości, ale też stwarza problemy dotyczące skuteczności, efektywności i przejrzystości. W czasie przygotowań skorzystaliśmy z naszych dobrych i złych doświadczeń zdobytych w ciągu ostatnich dziesięciu lat i stosownie zmodyfikowaliśmy zasady wdrażania. We współpracy z wieloma partnerami przygotowaliśmy dobrą strategię na następne lata.

W efekcie zawarto umowę partnerstwa określającą priorytety finansowania rozwoju gospodarki opartej na wiedzy oraz wsparcia badań, rozwoju, edukacji, infrastruktury i zrównoważonego środowiska. Jestem przekonany, że kompleksowe przygotowanie doprowadzi do bezproblemowej implementacji i zmniejszy różnice rozwoju socjoekonomicznego nie tylko w Republice Czeskiej, ale w całej UE, co z kolei zwiększy jej konkurencyjność i usprawni jednolity rynek. Jeśli wszyscy osiągniemy dobre wyniki, ta polityka ma przed sobą wspaniałą przyszłość.

DANIEL BRAUN – Wicepremier, krajowa instytucja koordynująca

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

▶ REGION STOŁECZNY BRUKSELI, BELGIA UKIERUNKOWANIE NA ROZWÓJ OBSZARÓW MIEJSKICH SZANSĄ DLA BRUKSELI

Znajdujący się w centrum UE Region Stołeczny Brukseli w pełni uczestniczy w realizowaniu celów polityki spójności. Jako część federalnej Belgii, region ten uczestniczył w kształtowaniu polityki na okres 2014-2020, podkreślając kluczową rolę, jaką europejskie miasta odgrywają w tworzeniu nowych miejsc pracy i stymulowaniu wzrostu gospodarczego. Miasta działają jak katalizatory zarówno możliwości, jak i problemów. Oba zjawiska występują tam w większym natężeniu, przez co miasta są idealnym miejscem sprawdzania skuteczności polityki spójności.

Bruksela z radością przywitata zarówno przesunięcie polityki w stronę spraw miejskich, jak i uwzględnienie regionalnych czynników socjoekonomicznych (m.in. bezrobocia i edukacji), zamiast pojedynczego i wąskiego z natury kryterium udziału regionu w PKB. Region Brukseli jest bogaty w aspekcie produkcji dóbr (PKB), ale ubogi w kontekście populacji (dochód). Obecnie będzie jednak w stanie prawie podwoić swoje zaangażowanie w rozwiązywanie problemów wynikających z gospodarczej, społecznej i środowiskowej polaryzacji miasta. W tym procesie będzie dążyć do osiągnięcia celów strategii Europa 2020 w regionie z korzyścią dla swoich mieszkańców i społeczności biznesowych.

VALENTIN GRAAS – Attaché, Bruksela, Region Stołeczny

► GLOBALNY FUNDUSZ ROZWOJU MIAST (GFRM)

PROSTSZE, SKUTECZNE PROCESY FINANSOWANIA NIEZBĘDNE DO SKUTECZNEJ REALIZACJI POLITYKI SPÓJNOŚCI

Globalny Fundusz Rozwoju Miast jest międzynarodową siecią miast specjalizującą się w zapewnianiu finansowania zarówno rozwoju urbanistycznego, jak i lokalnego rozwoju gospodarczego.

Program na lata 2014-2020 zawiera wiele pozytywnych zmian, ale wiele władz lokalnych wciąż będzie mieć trudności ze skorzystaniem z niego na poziomie operacyjnym, ponieważ często władze te nie potrafią odpowiednio przygotować i przedłożyć stosownych projektów (na przykład mogą być to problemy z zatrudnieniem specjalistów z odpowiednimi kwalifikacjami lub z zapewnieniem niezbędnego współfinansowania). Oznacza to, że eliminowanie regionalnych i ponadregionalnych nierówności może odbywać się jedynie w wyniku:

- ▶ tworzenia lepszych powiązań i sprawniejszego koordynowania funduszy na różnych poziomach geograficznych władzy;
- ▶ upraszczania procesów z jednoczesnym przyjęciem programu rozszerzania możliwości zarządzania funduszami UE;
- ▶ opracowania skutecznego, trwałego procesu pozyskiwania funduszy ze źródeł mieszanych: sektora publicznego (unijnego, krajowego lub lokalnego) oraz ogólnego sektora publicznego i prywatnego.

Aby jak najlepiej wykorzystać europejskie instrumenty finansowania i promować najlepsze praktyki, należy tworzyć sieci specjalistów i wymieniać doświadczenia. Są to podstawowe cele programu „Resolutions to Fund Cities” (Instrumenty finansowania miast) koordynowanego przez Globalny Fundusz Rozwoju Miast, zarówno na świecie, jak i w Europie.

JEAN-FRANÇOIS HABEAU – Zastępca dyrektora wykonawczego GFRM

► STOWARZYSZENIE EURO CITIES

NOWE EUROPEJSKIE FUNDUSZE STRUKTURALNE I INWESTYCYJNE WZMACNIAJĄ ROLĘ MIAST

Nowe zasady inwestycji regionalnych na lata 2014-2020 uwzględniają potrzebę inwestowania w miasta europejskie i angażują te miasta w proces programowania. Wiążące zasady dotyczące umów partnerstwa stymulują zaangażowanie miast w programowanie i zdobywanie funduszy. Uwzględnia to potrzebę obecności miast, głównych czynników wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, w procesie podejmowania decyzji dotyczących funduszy europejskich. Prezydenci miast wiedzą, jakie inwestycje są im potrzebne. Państwa członkowskie, które nie wykorzystują tej wiedzy, działają na własną szkodę.

Co najmniej 5% środków z EFRR musi zostać przeznaczone na zintegrowany zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Bez wątplenia wymóg ten nie odpowiada wyzwaniom, przed którymi stoją miasta, ale jest to minimum mające wykazać znaczenie zintegrowanych, związanych z konkretnym miejscem działań. Nowe narzędzia również sprzyjają łączonemu wykorzystaniu środków z EFS i EFRR, zasadniczo ułatwiając łączenie projektów z zakresu rewitalizacji obszarów miejskich ze środkami typowymi dla rynku pracy. W nowym programie innowacyjnych działań w obszarach miejskich jest do zagospodarowania 330 mln EUR w ciągu siedmiu lat. Są to skromne środki, które jednak są wyrazem działań Komisji na rzecz wspierania miast w poszukiwaniu nowych rozwiązań skomplikowanych problemów miejskich.

VANDA KNOWLES – Dyrektor ds. polityki

▶ PROGRAM REGIONU MORZA BAŁTYCKIEGO

NOWY PROGRAM REGIONU MORZA BAŁTYCKIEGO GOTOWY DO URUCHOMIENIA

W regionie Morza Bałtyckiego istnieje tradycyjna współpraca regionalna na różnych szczeblach i w odniesieniu do różnych zagadnień. W 2009 r. przyjęto makroregionalną strategię UE dla regionu Morza Bałtyckiego w celu dalszego wzmocnienia współpracy nad wspólnymi priorytetami. Strategia ta jest doskonałym punktem wyjścia dla programu współpracy transnarodowej na okres 2014-2020. Jednocześnie oznacza, że w okresie programowania konieczne będą intensywne działania mające na celu pogodzenie różnych celów, interesów i oczekiwań, a jednocześnie zachowanie koncentracji tematycznej (kluczowa zasada polityki spójności na okres 2014-2020).

Po ponad dwóch latach przedstawiciele jedenastu uczestniczących krajów UE i spoza UE osiągnęli porozumienie co do zakresu przyszłego programu, który wkrótce zostanie przedłożony Komisji Europejskiej. Spodziewamy się teraz wielu nowych interesujących projektów, które pozwolą zwiększyć możliwości instytucjonalne regionu Morza Bałtyckiego i w efekcie istotnie stymulować innowacyjność, aby oszczędzać zasoby naturalne i zwiększać ich dostępność. Unijna strategia zyska też konkretne wsparcie dotyczące inicjowania nowych projektów i działań koordynacyjnych. Aby nowy program zaczął działać do końca 2014 r., należy opracować i uzgodnić wiele więcej praktycznych kwestii, zawsze mając jednak na uwadze zarówno uproszczenie procedur składania wniosków, jak i weryfikację wiarygodności finansowej programu.

RONALD LIESKE – Kierownik zespołu, jednostka ds. zarządzania projektem i komunikacją

▶ WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE, POLSKA

ZMIANA PODEJŚCIA DO POLITYKI SPÓJNOŚCI

Cieszę się, że pojawiła się możliwość większego wykorzystania potencjału gospodarczego i społecznego regionu podkarpackiego przy użyciu funduszy unijnych. W wyniku reform polityki spójności projekty inwestycyjne powinny silniej oddziaływać na rozwój regionów i miast. W świetle problemów, przed którymi stoi dzisiaj UE, będzie to wspaniała rzecz. Wysiłki mające na celu wspieranie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki oraz osiągnięcie zrównoważonego wzrostu gospodarczego we wszystkich regionach pozwolą nam eliminować powszechne dysproporcje ekonomiczne i społeczne.

Na podstawie naszych doświadczeń możemy stwierdzić, że programy realizowane w ramach polityki spójności przyczyniły się do rozwoju województwa podkarpackiego między innymi dzięki skutecznemu i dobrze przemyślanemu procesowi ich implementacji. Procesy te kładą szczególny nacisk na specjalizację w konkretnych dziedzinach gospodarki. Mamy nadzieję, że pieniądze pochodzące z nowej polityki spójności zostaną przeznaczone przede wszystkim na tworzenie nowych miejsc pracy przez wspieranie zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw oraz że spowoduje to wzrost innowacyjności i konkurencyjności w Europie. Dodatkowo wzmocnienie prac badawczych i położenie nacisku na rozwój technologiczny przez inwestowanie w edukację w połączeniu z innowacyjnością przedsiębiorstw powinno ograniczyć bezrobocie, wykluczenie społeczne i ubóstwo.

WŁADYSŁAW ORTYL – Marszałek województwa

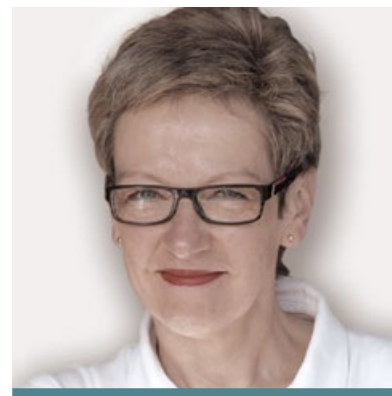

▶ RAMY ODNIESIENIA DLA ZRÓWNOWAŻONYCH MIAST EUROPEJSKICH ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z ROZWOJEM OBSZARÓW MIEJSKICH

Zintegrowany zrównoważony rozwój to kluczowy aspekt polityki spójności w nowym okresie programowania. Jego celem jest umocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej przez zmniejszenie dysproporcji gospodarczych i społecznych w UE. W tym kontekście miasta europejskie odgrywają istotną rolę, gdyż są ośrodkami aktywności gospodarczej, innowacyjności i zatrudnienia. Stoją również wobec wielu problemów, takich jak bezrobocie i ubóstwo, starzejąca się populacja, migracje, kwestie środowiskowe, klimatyczne i energetyczne, transport i natężenie ruchu itp. Rozwiązywanie tych problemów wymaga zintegrowanych działań uwzględniających aspekty gospodarcze, społeczne i środowiskowe oraz dostosowanych do lokalnych potrzeb.

Ramy odniesienia dla zrównoważonych miast europejskich zapewniają praktyczne wsparcie wszystkim władzom lokalnym w Europie w projektowaniu i usprawnianiu zintegrowanych rozwiązań dla obszarów miejskich. Ramy te, używane obecnie przez blisko sto miast w Europie, powstały w wyniku wspólnej inicjatywy państw członkowskich, Komisji Europejskiej i Rady Gmin i Regionów Europy w celu zapewnienia wspólnej przestrzeni i wspólnego języka społeczności miast zainteresowanych uczeniem się od innych przy poszanowaniu zróżnicowania lokalnych priorytetów.

ANGELIKA POTH-MÖGELE – Dyktor ds. polityki w Radzie Gmin i Regionów Europy, członkini zespołu ds. zarządzania ramami odniesienia dla zrównoważonych miast europejskich

▶ REGIONALNA RADA DS. SPÓJNOŚCI REGIONU ŚLĄSKA MORAWSKIEGO, REPUBLICA CZESKA

NADZIEJE I OCZEKIWANIA WYZNACZAJĄ KIERUNEK PRZYGOTOWAŃ NA ŚLĄSKU MORAWSKIM

Nacisk polityki spójności UE na inwestycje w miastach stwarza aglomeracji Ostrawy, wyjątkowej lokalizacji w Republice Czeskiej ze względu na jej przemysłową historię i dużą gęstość zaludnienia w dużych miastach, okazję do skorzystania z funduszy w wysokości 430 mln EUR. Przygotowania planów zintegrowanych inwestycji terytorialnych Ostrawy są dobrze podbudowane nadziejami i oczekiwaniami lokalnych partnerów. Plan inwestycji kładzie nacisk na trzy kluczowe elementy: dobre miejsca pracy, edukację i przyjazne środowisko.

Pragnienie działania jest wręcz przysłowiowe w projekcie o nazwie „20|20 Moravia-Silesia”. Jak dotąd poprosiliśmy dwadzieścia lokalnych osobistości wykonujących różne zawody i reprezentujących różne dziedziny zainteresowań o podzielenie się z nami swoimi niewypowiedzianymi pomysłami i odważnymi przemyśleniami w celu zainspirowania osób pracujących nad rozwojem regionu oraz podjęcia wspólnej pracy nad kształtowaniem przyszłości. Nawet różnice zdań mogą prowadzić do wspólnego celu. Dołącz do nas pod adresem www.smartregion.eu i pocuj nasz entuzjizm.

MICHAŁ SOBEK – Rzecznik Regionalnej Rady ds. Spójności Regionu Śląska Morawskiego

**WYRAŻ
SWOJĄ OPINIĘ**
regio-panorama@ec.europa.eu

▶ JESZCZE LEPSZE ZARZĄDZANIE EFSI

W okresie programowania 2014-2020 dla EFSI wysoką pozycję w zadaniach Komisji będzie zajmować walka z nadużyciami finansowymi i korupcją. Oprócz innych środków Komisja opracowała nowe wytyczne i narzędzia mające wzmocnić zdolność państw członkowskich do zwalczania nadużyć finansowych i korupcji w kontekście EFSI.

W okresie 2014-2020 UE zainwestuje 351,8 mld EUR w ramach polityki spójności. Bardzo ważne jest, aby środki te zostały wydane odpowiednio i efektywnie. Nowy okres programowania to dobra okazja do podjęcia działań przeciwko nadużyciom finansowym i korupcji, a Komisja zajmuje w tej kwestii bardzo proaktywne stanowisko.

„Należy przyjąć zasadę zera tolerancji dla nadużyć finansowych i korupcji w EFSI. Trzymanie się tej zasady od samego początku jest kluczem do powodzenia” – stwierdził Walter Deffaa, dyrektor generalny ds. polityki regionalnej i miejskiej.

„Istniejące zagrożenia i sposoby ich eliminowania powinny być analizowane od samego początku procesu programowania. Oczywiście jest, że zwalczanie nadużyć finansowych i korupcji wymaga wspólnych działań wszystkich partnerów. Wszyscy jesteśmy za to odpowiedzialni wobec naszych obywateli”.

To nie jest zwyczajny biznes

Skutki nadużyć finansowych i korupcji w ramach funduszy strukturalnych nie były uważane za znaczące. Przygotowany w 2012 r. przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) raport wskazuje, że 0,42 % funduszy

strukturalnych w tamtym czasie było przedmiotem nadużyć finansowych. Niezależnie od tego i po uwzględnieniu zagrożeń dla reputacji EFSI w nowym okresie programowania nie będzie to już „zwyczajny biznes”, ponieważ istotne stało się „bezpieczne wydatkowanie” tych środków. Nowe rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów zapewnia silniejsze podstawy prawne do zwalczania nadużyć finansowych i daje decydom odpowiednie środki działania. Po raz pierwszy pojawił się wyrażony wprost wymóg stosowania odpowiednich do ryzyka, skutecznych i proporcjonalnych środków zapobiegania nadużyciom finansowym, których efektywność będzie ściśle mierzona.

Obecnym celem jest zapisanie zwalczania korupcji i nadużyć finansowych w postanowieniach umów partnerstwa zawieranych między państwami członkowskimi i Komisją. Następnym etapem będzie wyrażenie tego zobowiązania w postaci konkretnych środków w stosownych programach operacyjnych.

Nowe wytyczne i narzędzia

W ramach podjętych przez Komisję działań wspierających opracowano wytyczne określające szczegółową procedurę oceny ryzyka nadużyć finansowych i wyboru odpowiednich środków zapobiegawczych. Dodatkowo państwom członkowskim udostępniono środki pomocy technicznej mające na celu zwiększenie możliwości zwalczania nadużyć finansowych i korupcji. W państwach członkowskich można też znaleźć przykłady dobrych praktyk, które powinny być następnie odpowiednio upowszechniane.

Opracowano nowe oprogramowanie o nazwie ARACHNE (patrz ramka), które wspomaga instytucje zarządzające we wskazywaniu najbardziej ryzykownych projektów i umożliwia ich

„Wszyscy powinniśmy stosować zasadę zera tolerancji, aby chronić przyszłe inwestycje przed niewłaściwym wykorzystaniem. Przede wszystkim jednak chodzi o to, aby nasze inwestycje przynosiły jak najwięcej efektów i aby sami obywatele odczuwali korzyści w postaci nowych miejsc pracy, większego dobrobytu i wyższej jakości życia.”

JOHANNES HAHN – KOMISARZ UE
DS. POLITYKI REGIONALNEJ

monitorowanie. Jest to szczególnie przydatne w operacjach wiążących się z zamówieniami publicznymi i podwykonawstwem, czyli obszarem szczególnego znaczenia w przypadku EFSI.

Znaczenie przejrzystości

Nowe rozporządzenia dotyczące EFSI podkreślają znaczenie zwiększenia dostępności i przejrzystości informacji na temat możliwości pozyskiwania funduszy i beneficjentów projektów. Oczekuje się też, że przyjęcie dyrektyw w sprawie zamówień publicznych także powinno zwiększyć przejrzystość w tym złożonym i obciążonym ryzykiem obszarze.

Spółeczeństwo obywatelskie odgrywa ważną rolę w działaniach skierowanych przeciwko nadużyciom finansowym i korupcji. Pomoc ze strony obywateli i organizacji pozarządowych może polegać na monitorowaniu wykorzystania funduszy, ujawnianiu przypadków korupcji i nadużyć finansowych oraz wywieraniu odpowiednich nacisków na administrację. Organizacje społeczne również mogą być doskonałym źródłem wiedzy służącym zwiększaniu świadomości istnienia możliwych rozwiązań i dobrych praktyk.

Spotkania dotyczące metod zapobiegania nadużyciom finansowym i korupcji

W ramach przygotowań do nowego okresu programowania w Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Czechach, Rumunii, na Słowacji i we Włoszech zorganizowano spotkania, podczas których prezentowano narzędzia i instrumenty służące do zwalczania nadużyć finansowych i korupcji w ramach EFSI.

ARACHNE NARZĘDZIE DO PRZECIWDZIAŁANIA NADUŻYCIOM FINANSOWYM

Komisja opracowała dla państw członkowskich narzędzie do oceny ryzyka, ARACHNE, które pozwala wskazywać, eliminować i wykrywać przypadki ryzykownych operacji, projektów, beneficjentów i umów/wykonawców. Ma to być przydatne narzędzie zapobiegawcze. Odpowiedni mechanizm wyróżnia zestaw wskaźników ryzyka i powiadamia, które są specyficzne dla natury wydatków programu operacyjnego. W obliczu ograniczonych zasobów i wielości operacji, kluczowych partnerów i systemów ARACHNE skupia się na najbardziej ryzykownych projektach i wybranych danych wewnętrznych danego projektu. Działanie narzędzia polega na stałym identyfikowaniu ewentualnych odstępstw na podstawie zdefiniowanych kryteriów ryzyka.

Spotkania te zorganizowano we współpracy z dyrekcjami generalnymi Komisji ds. polityki regionalnej i miejskiej, zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, rynku wewnętrznego i usług oraz biurem OLAF i organizacją Transparency International. W seminariach wzięły udział osoby reprezentujące instytucje zarządzające, organy kontrolne oraz wyspecjalizowane jednostki z państw członkowskich zajmujące się zwalczaniem korupcji, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Podczas debat omawiano kwestie dotyczące nadużyć finansowych i korupcji oraz przykłady środków i dobrych praktyk, które ułatwiają ograniczenie ryzyka i poprawiają możliwości administracyjne w zakresie skutecznego zarządzania funduszami.

WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/anti_corruption/index_en.cfm

Łączny koszt:
9996 000 EUR
Wkład UE:
8471 000 EUR

► SŁOWENIA

► CENTRUM NAUKI O PRZESTRZENI KOSMICZNEJ ODNOSI SUKCESY W DZIEDZINIE TECHNOLOGII TELEDETEKCJI

Centrum nauki o przestrzeni kosmicznej na Słowenii wspierane przez EFRR odgrywa czołową rolę w dziedzinie zastosowania danych satelitarnych do monitorowania powierzchni Ziemi.

SPACE-SI, słoweńskie centrum doskonałości nauki i technologii kosmicznej, zostało założone w 2010 r. przez konsorcjum instytucji akademickich, małych i średnich przedsiębiorstw specjalistycznych oraz dużych firm przemysłowych i ubezpieczeniowych. Centrum to prowadzi prace nad wykorzystaniem najnowszych osiągnięć z zakresu technologii małych satelitów w obserwacji Ziemi, meteorologii i astrofizyce. Prowadzone przez centrum prace badawczo-rozwojowe skupiają się na interaktywnej teledetekcji w wysokiej rozdzielczości i misjach latających formacji. Jest to możliwe dzięki opracowaniu satelitarnych mikro- i nanoplatform oraz zaawansowanej naziemnej infrastruktury sterującej, a także integracji satelitów i obiektów testowych.

Opłacalna teledetekcja

Wspomniane zaawansowane technologie zdalnej detekcji umożliwią częstsze i oszczędniejsze zastosowanie teledetekcji w wielu dziedzinach takich jak ekologia, rolnictwo, leśnictwo, tworzenie map powierzchni Ziemi, urbanizacja i gospodarka morską, a także w monitorowaniu zmiany klimatu, wykorzystania zasobów naturalnych i klęsk żywiołowych. W centrum SPACE-SI opracowano precyzyjnego interaktywnego satelitę służącego do teledetekcji, którego zadaniem jest uzyskiwanie multispektralnych obrazów i filmów HD w czasie rzeczywistym. Satelita ten może wykonywać zdjęcia wysokiej rozdzielczości z wysokości 600 km i jest wyposażony w dwa instrumenty optyczne (wąskopółkowy i szerokopółkowy), które są w stanie nagrywać filmy HD w rozdzielczości 1920 x 1080 pikseli.

Aby sterować satelitami i utrzymywać z nimi łączność, centrum SPACE-SI zbudowało na Słowenii naziemną stację kontroli z funkcjami automatycznego śledzenia satelitów. Tamtejsza antena o średnicy 1,8 metra działa jak nadajnik UHF oraz aparat odbiorczy w pasmie S, natomiast antena o średnicy 5,2 metra służy do odbierania dużych ilości danych satelitarnych w pasmach S i X.

Zastosowania teledetekcji

W centrum SPACE-SI opracowano pełny i w pełni zautomatyzowany proces przetwarzania surowych danych satelitarnych na przekazywane drogą internetową zdjęcia służące do sporządzania map. Aby efektywnie korzystać z danych geolokalizacyjnych, stworzono crowdsourcingową platformę „Geopedia”. Przez kilka ostatnich lat zebrano tysiące zestawów danych zawierających kilka milionów pozycji.

Testowanie w czasie rzeczywistym

W centrum SPACE-SI przetestowano te systemy w kilku rzeczywistych sytuacjach, w tym przy zaawansowanej wizualizacji wysokiej rozdzielczości w czasie rzeczywistym prognoz pogody i rozkładu zanieczyszczeń, szybkim szacowaniu szkód spowodowanych przez powodzie, wykrywaniu roślin inwazyjnych i usuwaniu nielegalnych wysypisk, a także przy kilku innych inicjatywach badawczych i edukacyjnych, które zwiększyły publiczną świadomość ekologicznych i socjoekonomicznych korzyści, jakie można uzyskać w regionie dzięki nowym satelitarnym mikro- i nanotechnologiom.

► WIĘCEJ INFORMACJI
www.space.si/en/

► EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA

► **SZYBSZE POCIĄGI DZIĘKI
LEPSZEJ ORGANIZACJI**

Ambitnym celem projektu South East Transport Axis (SETA) jest zapewnienie szybszych i bardziej konkurencyjnych połączeń kolejowych na potrzeby zarówno przewozów pasażerskich, jak i towarowych z Europy Środkowej do portów północnoadriatyckich i dalej do Bałkanów Zachodnich.

Osiągnięcie tych celów planuje się przez poprawę organizacji, efektywniejsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury kolejowej i inwestycje w drodze małych, a nie dużych wydatków. Z tego względu partnerstwo SETA obejmuje wiele władz regionalnych i krajowych i jest wielosektorowym konsorcjum korzystającym z doświadczeń i umiejętności regionów. Mając wspólną wizję i strategię, jedenastu partnerów z sześciu krajów między Wiedniem/Bratysławą i portami północnoadriatyckimi Rijeką, Koperem i Monfalcone otrzymuje pomoc z EFRR za pośrednictwem Programu Współpracy Transnarodowej dla Europy Południowo-Wschodniej.

Łączny koszt:
2 835 000 EUR
Wkład UE:
2 410 000 EUR

Wolniej niż droga

Obecnie usługi transportowe w korytarzu SETA nie są konkurencyjne wobec podróży własnym samochodem. Przy czasie przejazdu koleją dłuższym niż sześć godzin (na przykład z Zagrzebia do Wiednia) przejechanie tej samej drogi samochodem zajmuje dwie godziny krócej. Poprawa jakości usług kolejowych w regionie jest niezbędna, aby zapewnić atrakcyjną alternatywę dla osób dojeżdżających do pracy, turystów oraz firm korzystających z prywatnych samochodów i ciężarówek. Projekt pozwolił wskazać główne braki organizacyjne i infrastrukturalne w istniejącym korytarzu kolejowym łączącym Wiedeń/Bratysławę z portami północnoadriatyckimi (przez zachodnie Węgry) i umożliwił rozpoczęcie prac nad odpowiednimi rozwiązaniami.

Realizacja pierwszych etapów pośrednich – pociągi demonstracyjne

Aby wykazać efektywność opracowanych rozwiązań, trasy zostały przetestowane przy użyciu pociągów demonstracyjnych – we wrześniu 2012 r. pociąg SETA przejechał trasę z Zagrzebia do Wiednia w czasie pięciu godzin! Skrócenie czasu przejazdu o jedną godzinę było możliwe dzięki wyeliminowaniu wykrytych niedociągnięć organizacyjnych. Demonstracyjny pociąg pasażerski przejechał też z Monfalcone do Rijeki w maju 2013 r. w czasie krótszym od zwykłego o blisko dwie godziny. Równoległe z pociągami demonstracyjnymi specjaliści SETA rozpoczęli opracowywanie odpowiednich rozwiązań pozwalających wyeliminować braki infrastrukturalne.

Mała skala inwestycji – duże efekty

Projekt SETA wykazał, że usprawnienia są możliwe bez wielkich nakładów finansowych. Przez odpowiednie zaimplementowanie środków organizacyjnych i wybranych inwestycji o małej skali w istniejącą infrastrukturę możliwe było nie tylko zapewnienie ludziom mieszkającym w regionach wzdłuż korytarza SETA lepszych usług przewozowych, ale też lepsze skomunikowanie miejsc przeznaczonych dla przedsiębiorstw.

► **WIĘCEJ INFORMACJI**
www.seta-project.eu

►MONITOROWANIE ETNY

Łączny koszt:
837 800 EUR
Wkład UE:
498 500 EUR

Trwają prace nad automatycznym systemem monitorowania i prognozowania rozprzestrzeniania się popiołów wulkanicznych między Sycylią i Maltą w przypadku erupcji jednego z najaktywniejszych na świecie wulkanów – Etny we Włoszech.

Popioły wyrzucane podczas erupcji wulkanu mogą poważnie zakłócić ruch lotniczy w jego otoczeniu. Ponadto mogą spowodować zniszczenie powierzchni sterujących samolotu oraz awarię podstawowych urządzeń nawigacyjno-sterujących i silników.

W ciągu ostatnich dwudziestu lat sycylijska Etna staje się coraz bardziej aktywna. Obecnie jest to najaktywniejszy wulkan w Europie, a zarazem jeden z najaktywniejszych na świecie. Podczas częstych wybuchów chmury popiołów wulkanicznych mogą opadać na Maltę (znajdującą się odległości stu kilometrów na południe od Sycylii). Aby ograniczyć oddziaływanie erupcji Etny na ten obszar, w ramach ponadgranicznego projektu realizowanego przez Włochy i Maltę zainstalowano automatyczny system detekcji na Sycylii i Malcie.

Uruchomiony przy wsparciu finansowym z EFRR projekt VAMOS SEGURO („Wulkanic Ash Monitoring and FOrecaSting between Sicilia and Malta arEa and sharinG of the resUlts foR aviatiOn safety” – Monitorowanie i prognozowanie zachowania popiołów wulkanicznych między Sycylią i Maltą oraz udostępnianie wyników w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu lotniczego) umożliwi szybkie reagowanie na zdarzenia wulkaniczne związane z Etną i w wielkim stopniu ograniczy zagrożenia związane z pyłami wulkanicznymi w regionie Morza Śródziemnego.

Alerty lotnicze

System będzie monitorować region między Maltą i Sycylią i generować alerty dotyczące emisji wulkanicznych groźnych dla ruchu lotniczego na tym obszarze. Wyniki będą również przydatne dla lokalnych społeczności w regionie śródziemnomorskim, gdyż cząstki krzemianów i gazy uwalniane w czasie erupcji wulkanicznych mogą być groźne także dla upraw i dróg.

Partnerzy uczestniczący w projekcie to Istituto Nazionale di Geofisica, Osservatorio Etneo prowadzone przez Istituto Nazionale di Astrofisica, Comune of Montedoro oraz Wydział Fizyki Uniwersytetu Maltańskiego. Nowa aparatura została zainstalowana zarówno na Sycylii, jak i w obiektach obserwatorium Uniwersytetu Maltańskiego oraz na wyspach Malta i Gozo. Rejestruje ona ważne dane dotyczące aktywności wulkanicznej i cząsteczek wulkanicznych. Na podstawie tych danych można prognozować lokalizację i wysokość chmur popiołów wulkanicznych.

Kluczowym elementem projektu jest zbieranie danych w czasie rzeczywistym, na podstawie których będzie można wykrywać groźne stężenia popiołów wulkanicznych w atmosferze między Sycylią i Maltą. W tym systemie detekcji stosowany jest laser do pomiaru odległości na podstawie analizy światła odbitego. System może zapewnić dobre oszacowanie wysokości kolumny i tworzyć mapy chmur wulkanicznych. Pozwala to wykonywać szybką analizę laboratoryjną codziennie zbieranych danych oraz prognozować rozkład osadów i rozprzestrzenianie się chmur. Każdego dnia automatyczny system pobiera prognozy pogody z modeli mezometeorologicznych, tworzy dla określonych scenariuszy mapę zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem i osadzaniem się popiołów oraz publikuje wyniki na stronie internetowej projektu. W czasie dużych erupcji generowane są natomiast komunikaty ostrzegawcze.

►WIĘCEJ INFORMACJI

www.ct.ingv.it/vamosseguro

► WĘGRY

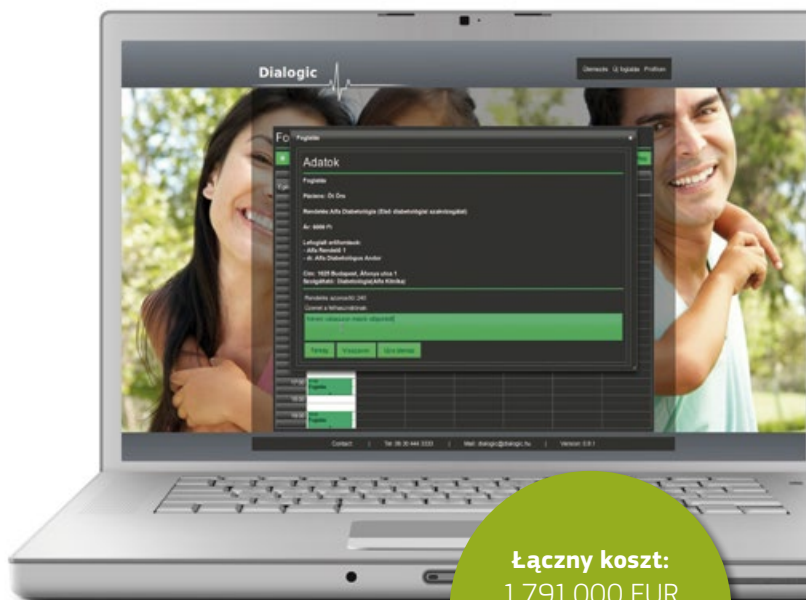
► INNOWACJE W SŁUŻBIE DIABETYKÓW

Prywatna firma na Węgrzech opracowała przy wsparciu finansowym z EFRR system komputerowy usprawniający opiekę nad pacjentami chorymi na cukrzycę.

Stratis Management and IT Consulting Services Ltd., firma założona w 1998 r. i mająca siedzibę w Środkowym Kraju Zadunajskim, opracowała innowacyjny wspomagany komputerowo system decyzyjny o nazwie DIALOGIC dla prywatnych ośrodków leczniczych na Węgrzech. System DIALOGIC ma zwiększać skuteczność leczenia cukrzycy (i innych chorób w przyszłości) dzięki lepszemu elektronicznemu zarządzaniu zasobami oraz rezerwacjami wizyt, a jednocześnie w celu zapewnienia szerokiego wachlarza innych świadczeń medycznych pacjentom chorym na cukrzycę. W pracach projektowo-programistycznych dotyczących tego systemu wspierającego podejmowanie decyzji (opartego na modelowaniu matematycznym) uczestniczyły 24 osoby, w tym naukowcy i programiści z uniwersytetu w Óbudzie.

Eliminacja wąskich gardeł

Obecny system obsługi pacjentów na Węgrzech nie umożliwia elastycznej rezerwacji wizyt. Możliwości sprzętowe to kolejne wąskie gardło – obecne systemy nie umożliwiają zapisywania danych w czasie rzeczywistym. Nowy system umożliwia nie tylko zarządzanie wizytami pacjentów, ale pozwala również na obsługę całej procedury z sześciomiesięcznym wyprzedzeniem. System planuje wizyty zgodnie z preferencjami pacjenta, zapisuje wizyty w kalendarzu i wysyła SMS-y lub e-maile z odpowiednim powiadomieniem. Jeśli lekarz nie jest dostępny w czasie wizyty, system informuje o tym ośrodek, a pacjent jest kierowany do innego szpitala lub proponuje się mu inny termin wizyty.

Łączny koszt:
1 791 000 EUR
Wkład UE:
1 523 000 EUR

Samodzielne testowanie poziomu cukru we krwi

Zintegrowany system IT zaplanowany w strukturze projektu będzie umożliwiał zdalne monitorowania poziomu cukru we krwi. Pacjenci będą mogli samodzielnie mierzyć sobie ten poziom i elektronicznie przysyłać wyniki, nie będą zatem musieli umawiać wizyty do każdego pomiaru poziomu cukru.

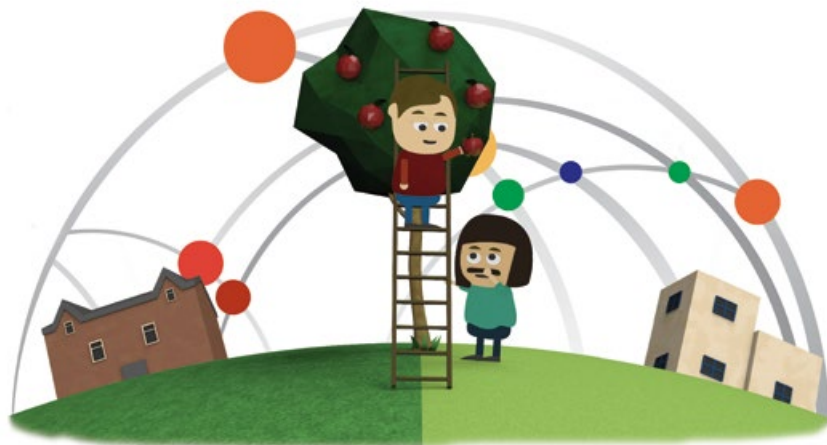
Pacjenci będą otrzymywać regularne powiadomienia o zmierzonym poziomie. Jeśli pacjent nie prześle wyniku, system zapyta o jego stan. Aplikacja będzie uwzględniać specyfikę systemu każdego ośrodka medycznego (od praktyk przechowywania danych po wymagania dotyczące bezpieczeństwa danych), w tym specyfikę modułów wspierania procesu podejmowania decyzji, rezerwacji wizyt i zarządzania zasobami. Oczekuje się, że pacjenci odczują istotną poprawę przewidywalności świadczeń medycznych, a skróceniu ulegnie czas oczekiwania w szpitalach, gdyż teraz ośrodki medyczne mogą w bardziej zrównoważony sposób decydować o dystrybucji zasobów.

► WIĘCEJ INFORMACJI
www.stratis.hu/eindex.php

▶ WIADOMOŚCI [W SKRÓCIE]

▼ TRZECIA EDYCJA EUROPEJSKIEGO DNIA WSPÓŁPRACY: ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU!

W zeszłym roku organizatorzy Europejskiego Dnia Współpracy dotarli z przekazem do tysięcy Europejczyków, którzy wzięli udział w 176 lokalnych spotkaniach zorganizowanych w 32 krajach. Po sukcesie zeszłorocznej edycji kampania zostanie powtórzona w tym roku. Do udziału w tym wydarzeniu, koordynowanym przez program INTERACT oraz wspieranym przez Komisję Europejską, Komitet Regionów i Parlament Europejski, a także do honorowania wszystkich osób pracujących razem ponad granicami, zapraszane są osoby zaangażowane w istniejące programy współpracy.

Organizując lokalne wydarzenia, twórcy programów będą mieć okazję na zaprezentowanie wyników najlepszych projektów bieżącego okresu programowania w przystępny i interesujący sposób tak, aby umożliwić zwykłym obywatelom zaangażowanie się we współpracę terytorialną.

W tym roku można się spodziewać festiwalów filmu europejskiego, różnych konkursów, występów muzycznych i wielu innych atrakcji! Główny dzień kampanii przypada na **21 września 2014 r.**, ale cały wrzesień będzie obfitował w wiele innych wydarzeń. Zapraszamy do wzięcia udziału w Europejskim Dniu Współpracy i śledzenia kampanii na Facebooku lub Twitterze lub odwiedzenia strony internetowej poświęconej tej kampanii.

▶ WIĘCEJ INFORMACJI
www.ecday.eu

▼ PRZEDSTAWIAMY KOMIKS „PARTNERZY”

Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej właśnie opublikowała nowy komiks pod tytułem „Partnerzy”, którego celem jest przedstawienie polityki regionalnej i miejskiej za pomocą sześciu historii odwołujących się do młodych czytelników. Poruszone tematy obejmują badania i innowacje, rozwój obszarów miejskich, środowisko, wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, włączenie społeczne, TIK, współpracę między regionami, transport oraz solidarność regionów w obliczu klęsk żywiołowych. Poszczególne opowieści z życia kobiet i mężczyzn zostały zainspirowane przez rzeczywiste projekty finansowane przez UE, które ilustrują wkład Unii Europejskiej w zmniejszanie różnic między standardami życia i wspieranie rozwoju regionów.

▶ Komiks jest dostępny w językach francuskim, angielskim i niderlandzkim. Można go zamawiać w księgarni EU Bookshop: <http://bookshop.europa.eu/pl/partners-pbKN0414052/>

▶ WIĘCEJ INFORMACJI
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/bd/bd_euregio_en.pdf

KONKURS FOTOGRAFICZNY „EUROPA W MOIM REGIONIE”

Tego lata odbędzie się trzecia edycja corocznego konkursu fotograficznego „Europa w moim regionie”, którego celem jest promowanie projektów finansowanych ze środków unijnych w ramach polityki regionalnej.

Tak jak w poprzednich edycjach, rywalizacja odbywa się za pośrednictwem strony Komisji Europejskiej na Facebooku. Konkurs rozpoczął się 12 czerwca, a zgłoszenia będą przyjmowane do **25 sierpnia 2014 r.** (do południa). Ocenie jury poddanych zostanie sto fotografii z największą liczbą głosów

oraz dodatkowo do 50 wyróżnionych zdjęć (niezakwalifikowanych do pierwszej setki). Komisja złożona z trojga profesjonalnych fotografów wyłoni troje zwycięzców. Otrzymają oni atrakcyjne nagrody, w tym wycieczkę do Brukseli oraz 1000 EUR na zakup cyfrowego sprzętu fotograficznego, które zostaną wręczone podczas DNI OTWARTYCH w październiku 2014 r.

Oficjalny hashtag konkursu pozwoli zwiększyć widoczność i popularność wpisów na Facebooku i Twitterze: **#EUmyRegion**

► Galeria zeszlatorocznych prac :
www.flickr.com/photos/euregional/sets/72157635684967356/

► WIĘCEJ INFORMACJI
www.facebook.com/EuropeanCommission

NOWY ZARZĄD EFSI WE FRANCJI

cget

2 kwietnia 2014 r. we Francji zaczął działać nowy organ odpowiedzialny za ogólną politykę rozwoju regionalnego.

Commissariat général à l'égalité des territoires (Komisja Generalna ds. Równości Regionalnej – CGET) podlega bezpośrednio premierowi i jest odpowiedzialna za opracowywanie i implementowanie polityki krajowej w zakresie równości regionalnej oraz za zapewnienie, że polityka ta będzie realizowana i koordynowana na poziomie międzyministerialnym. Ponadto ma doradzać rządowi i wspomagać go w zakresie polityki eliminowania regionalnych nierówności i rozwijania regionalnych możliwości.

CGET działa jako partner w przygotowywaniu lokalnych projektów rozwoju społecznego i gospodarczego za pomocą różnego rodzaju umów, w tym w szczególności umów zawieranych między państwem a regionami oraz umów dotyczących obszarów miejskich. We współpracy z wybranymi przywódcami i władzami lokalnymi CGET inspirowuje i wspiera przedstawicieli administracji krajowych, członków sieci branżowych, przewodniczących stowarzyszeń, partnerów instytucjonalnych oraz uczestników sieci lokalnych (na obszarach wiejskich, miejskich, przybrzeżnych, górskich itp.). Jest też partnerem dla lokalnych działaczy, którym pomaga w realizacji projektów (w ramach posiadanego doświadczenia, planowania regionalnego, szkoleń, wsparcia przy zdobywaniu środków finansowania z UE itp.).

W okresie 2014-2020 CGET będzie koordynować implementację EFSI we Francji oraz monitorować realizację umowy partnerstwa. Komisja CGET będzie także odpowiedzialna za zarządzanie dwoma programami europejskimi: Europ'Act i Urbact.

Dodatkowo jej funkcje obserwacyjne, monitorowania, oceny i prognozowania zostały rozszerzone, aby mogła wspomagać rząd i wszystkich innych interesariuszy. Będzie też rozwijać współpracę międzynarodową.

Komisja CGET została utworzona z połączenia trzech agencji: *Délégation interministérielle à l'aménagement du territoire et à l'attractivité régionale* (Międzyministerialna delegacja ds. planowania lokalnego i konkurencyjności regionalnej – DATAR), *Secrétariat général du comité interministériel des villes* (Sekretariat generalny ds. rozwoju miejskiego i społecznego – SGCIIV) oraz *Agence pour la cohésion sociale et l'égalité des chances* (Krajowa agencja ds. spójności społecznej i równości szans – Acsé).

► WIĘCEJ INFORMACJI
www.cget.gouv.fr/

TRZECIE FORUM REGIONÓW NAJBARDZIEJ ODDALONYCH: DZIEWIĘĆ REGIONÓW W CENTRUM UWAGI EUROPY DZISIAJ I W PRZYSZŁOŚCI

Trzecie Forum Regionów Najbardziej Oddalonych odbędzie się **30 września i 1 października 2014** r. w Brukseli.

Podobnie jak w przypadku forów z lat 2010 i 2012 w tego-rocznym spotkaniu weźmie udział kilkuset uczestników, w tym specjalistów i przedstawicieli z regionów najbardziej oddalonych i z krajów zainteresowanych, a także przedstawicieli z instytucji UE, grup interesów i zainteresowanych stron. W kontekście zreformowanej polityki spójności na lata 2014-2020 i finalizacji umów partnerstwa problemem jest zapewnienie, że dana strategia będzie dostosowana do konkretnych potrzeb regionów najbardziej oddalonych, aby umożliwić im odgrywanie roli w realizacji celów UE i dążeniu do zrównoważonego rozwoju.

Partnerzy biznesowi z całej UE będą zaproszeni do zaferowania regionom najbardziej oddalonym platformy prezentowania ich unikatowych możliwości na podstawie strategicznych założeń wypracowanych w ich planach działania.

Wydarzenie zostanie otwarte mowami przewodnimi, które wygłoszą José Manuel Barroso, przewodniczący Komisji Europejskiej, Johannes Hahn, unijny komisarz ds. polityki regionalnej oraz Victorin Lurel, Region Guadeloupe, przewodniczący Konferencji Prezydentów Regionów Najbardziej Oddalonych.

Uczestnicy będą m.in. debatować nad kwestiami dotyczącymi bezrobocia, problemów społecznych oraz sektorów o dużych możliwościach rozwoju w regionach najbardziej oddalonych w kontekście ich integracji regionalnej, z uwzględnieniem najefektywniejszego wykorzystania dostępnych zasobów i maksymalizacji spodziewanych efektów.

► OBEJRZYJ DEBATY NA ŻYWO

Transmisja internetowa: łącza zostaną udostępnione w dniu wydarzenia: #RUP2014 / @EU_Regional
www.flickr.com/euregional

► WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/rup2014/index_en.cfm

WYMIAR MIEJSKI POLITYKI UE ROZPOCZĘCIE KONSULTACJI ONLINE

W lutym Komisja Europejska zorganizowała wielkie forum „CITIES – Miasta przyszłości: inwestowanie w Europie”, aby ożywić debatę na temat wzmocnienia wymiaru miejskiego UE w podejmowaniu dobrych decyzji.

Obecnie publiczne konsultacje online mają na celu zaproszenie do debaty wszystkich zainteresowanych stron przez dalsze wyjaśnianie potrzeby opracowania unijnego planu dotyczącego obszarów miejskich oraz celów i metod realizacji takiego planu. Opinie i sugestie zainteresowanych stron wszystkich szczebli będą ważnym sygnałem dla nowej Komisji Europejskiej i nowego Parlamentu Europejskiego w związku z dalszą realizacją strategii Europa 2020.

Konsultacje będą trwać od **22 lipca do 26 września 2014 r.**

► ZACHĘCAMY DO WZIĘCIA UDZIAŁU W DEBACIE:

http://ec.europa.eu/eusurvey/runner/pc_eu_urb_agenda

► REFORMA FUNDUSZU SOLIDARNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ

UPROSZCZENIE ZASAD UDZIELANIA POMOCY W PRZYPADKU KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH

► Powódź w Austrii w 2013 r.

Przez dziesięć lat UE była głównym źródłem pomocy podczas klęsk żywiołowych na kontynencie europejskim, takich jak powodzie, trzęsienia ziemi i pożary lasów. W 2013 r. Komisja zaproponowała uproszczenie głównego mechanizmu udzielania pomocy – Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) – aby zapewnić szybsze reagowanie na klęski i uprościć korzystanie z dostępnych środków. W maju tego roku Parlament Europejski dał zielone światło planom reformy.

Od założenia w 2002 r. z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) udzielono pomocy na usuwanie skutków 56 klęsk żywiołowych. Klęski te obejmowały trzęsienia ziemi, pożary lasów, susze, huragany i powodzie. Dwadzieścia trzy kraje otrzymały na te cele pomoc w wysokości przekraczającej 3,6 mld EUR. Fundusz FSUE obecnie implementuje plany pomocy dla Chorwacji i Serbii przy usuwaniu skutków katastrofalnych powodzi na Bałkanach, podczas gdy inne unijne instrumenty pomocowe mają zapewnić wsparcie dla Bośni i Hercegowiny.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W FUNDUSZU FSUE

Najważniejsze zmiany w procesie przyznawania środków z FSUE polegają na dopuszczeniu zaliczkowych wypłat w wysokości 10% przewidywanych kwot (przy ograniczeniu maksymalnej wypłaty do 30 mln EUR). Już tylko to zapewni szybką pomoc dotkniętym klęską państwom członkowskim, które zwróciły się o nią do UE.

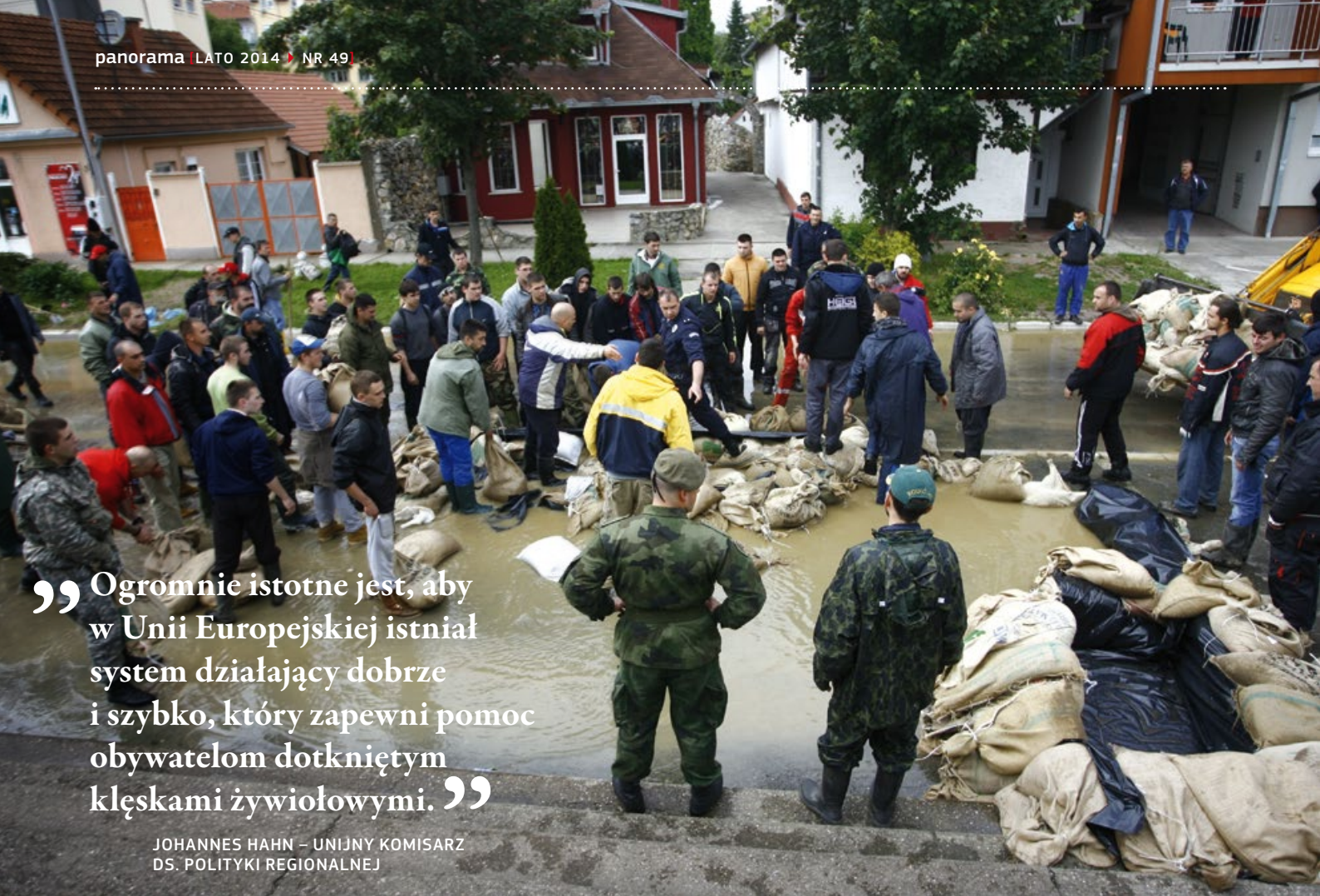
Zaproponowane zmiany uprościć obowiązujące przepisy tak, aby umożliwić szybszą wypłatę środków pomocowych przez połączenie w jedną decyzję akceptacji i zawarcia umowy. Ponadto stosowanie środków z Funduszu Solidarności ograniczono do naturalnych klęsk żywiołowych, do których zaliczono też susze.

Określono też kryteria kwalifikowalności, w szczególności w odniesieniu do klęsk o zasięgu regionalnym. Jako progową wartość aktywacji funduszu przyjęto 1,5% PKB wytwarzanego przez region. Próg ten został obniżony do 1% w przypadku najbardziej oddalonych regionów UE.

Szkody, które dotknęły osoby prywatne, firmy i rolnictwo, a także utrata dochodów nie mogą być rekompensowane ze środków FSUE. Wydłużenie okresu implementacji z 12 do 18 miesięcy da krajom-beneficjentom więcej czasu na usunięcie szkód.

Państwa członkowskie mają obowiązek przyjęcia przepisów dotyczących zapobiegania klęskom żywiołowym. Powtarzające się naruszenia stosownych przepisów UE mogą spowodować odrzucenie wniosku o pomoc z FSUE.

„Ogromnie istotne jest, aby w Unii Europejskiej istniał system działający dobrze i szybko, który zapewni pomoc obywatelom dotkniętym klęskami żywiołowymi.”

JOHANNES HAHN – UNIJNY KOMISARZ
DS. POLITYKI REGIONALNEJ

► Wojsko i mieszkańcy próbują opanować rosnący poziom wody za pomocą worków z piaskiem – Sremska Mitrovica, Serbia – maj 2014 r.

Wyплаты zaliczkowe

W przypadku wystąpienia klęski żywiołowej udzielenie szybkiej pomocy w odpowiednim miejscu ma ogromne znaczenie. Uproszczenie procesu wnioskowania o pomoc z FSUE poprawi skuteczność finansowania działań pomocowych.

Osiągnięto porozumienie w sprawie szeregu reform (patrz ramka), co powinno istotnie poprawić działania funduszu i zapewnić, że pomoc będzie udzielana tam, gdzie jest najbardziej potrzebna, przy ograniczeniu obciążenia regionów. Co ważne, do 10% środków może zostać wypłaconych zaliczkowo.

Unijny komisarz ds. polityki regionalnej UE, Johannes Hahn, powiedział, że „ogromnie istotne jest to, aby w Unii Europejskiej istniał system działający dobrze i szybko, który zapewni pomoc obywatelom dotkniętym klęskami żywiołowymi. Wprowadziliśmy nowe, jasne i proste kryteria, dzięki czemu kraje dotknięte klęskami żywiołowymi nie będą już miały wątpliwości co do warunków, jakie muszą być spełnione, aby uzyskać pomoc z FSUE. Proces składania i oceny wniosków będzie prostszy przez co zaoszczędzimy czas i zasoby. Wprowadzono odpowiednie przepisy dotyczące trwających dłużej klęsk żywiołowych, takich jak susza, oraz uwzględniono szczególną wrażliwość regionów najbardziej oddalonych. Uprościliśmy też procedury administracyjne, aby szybciej reagować na zaistniałą sytuację”.

Ogólne zasady działania FSUE pozostają niezmienione. Dotyczy to sposobu finansowania go poza zwykłym budżetem UE. FSUE ma maksymalny roczny budżet w wysokości 500 mln EUR (w cenach z 2011 r) plus wszystko to, co pozostało z poprzedniego roku.

Skuteczność

Ogólnie rzecz biorąc, Fundusz Solidarności działa skutecznie, co potwierdza liczba wspieranych z jego środków projektów. Panowało jednak też powszechne odczucie, że reagował zbyt wolno, a pod pewnymi względem zasady jego działania były niepotrzebnie skomplikowane, a kryteria kwalifikowalności – nie do końca jasne. W niektórych przypadkach powodowało to frustrację zarówno po stronie Komisji, jak krajów ubiegających się o pomoc.

Zasady działania zreformowanego FSUE wejdą w życie po ich opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE w czerwcu 2014 r.

► DZIAŁANIE FUNDUSZU SOLIDARNOŚCI UE

FSUE został utworzony po dramatycznych powodziach w Europie Środkowej latem 2002 r. Z założenia pomoc w ramach tego funduszu jest ograniczona do finansowania operacji ratunkowych prowadzonych przez władze publiczne po klęsce żywiołowej. Nie pokrywają one strat poniesionych przez osoby prywatne ani też utraty zysków.

Dotknięte klęską państwo członkowskie lub państwo przystępujące musi w ciągu 12 tygodni od wystąpienia klęski żywiołowej zwrócić się o pomoc, aby uzyskać środki z FSUE. Poziom szacowanych bezpośrednich szkód musi przekraczać 3 mld EUR (w cenach z 2011 r.) lub 0,6% dochodu narodowego brutto (DNB).

► POWODZIE W CHORWACJI I SERBII

Ostatnie powodzie na Bałkanach kwalifikują Chorwację i Serbię do uzyskania pomocy z Funduszu Solidarności. Obecnie kraje te przygotowują odpowiednie wnioski.

Serbia obecnie negocjuje warunki członkostwa w UE i jest uprawniona do pomocy UE na takim samym poziomie jak pełnoprawne państwo członkowskie. Bośnia i Hercegowina, która nie poczyniła jeszcze takich postępów na drodze do członkostwa w UE jak Serbia, zostanie uwzględniona w szerszych ramach pomocy UE. Serbii mogą też przysługiwać pieniądze z innych źródeł, takich jak Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA), czyli fundusz dla krajów przygotowujących się do przystąpienia do UE.

Pomoc z Funduszu Solidarności jest udzielana poza pułapami zwykłego budżetu UE. Pomoc zaproponowana przez Komisję musi zostać zaakceptowana przez Parlament Europejski i Radę zanim zostanie wypłacona, co prawdopodobnie nastąpi jesienią. Pieniądze z funduszy IPA dotrą znacznie szybciej.

► Poziom wody na rzece Sava spowodował największe w historii powodzie na Bałkanach – Sremska Mitrovica, Serbia – maj 2014.

► Zniszczenia w wyniku trzęsienia ziemi w Emilii-Romanii w 2012 r.

► TRZĘSIENIE ZIEMI WE WŁOSZECH

Komisja przyznała Włochom rekordową kwotę 670 mln EUR z FSUE na usuwanie szkód po niszczycielskim trzęsieniu ziemi w Emilii-Romanii w 2012 r. Region ten nawiedziło trzęsienie ziemi o sile 5,9 stopni w skali Richtera w dniu 20 maja 2012 r., po którym nastąpiły setki wstrząsów wtórnych, które dotarły do sąsiednich regionów Wenecji Euganejskiej i Lombardii.

Trzęsienia ziemi spowodowały śmierć 27 osób; 350 osób odniosło rany, a ponad 45 tys. ludzi musiało się ewakuować. Poważne i rozległe zniszczenia sięgające kwoty 13 mld EUR dotknęły budynki, infrastrukturę, firmy, zakłady przemysłowe, gospodarstwa rolne oraz ważny sektor dziedzictwa kulturowego.

Wspomniana kwota pomocy była największą przyznaną z FSUE od czasu jego utworzenia w 2002 r. Odzwierciedlało to skalę zniszczeń w wyniku trzęsień ziemi, które dotknęły tysiące rodzin, ich domy i życie oraz gospodarkę regionu w całości.

INTERWENCJE Z FUNDUSZU SOLIDARNOŚCI UE OD 2002 R.

ŁĄCZNA WARTOŚĆ PRYZNANEJ POMOCY: 3,6 MLD EUR

		SZKODY (mln EUR)	POMOC (mln EUR)
AUSTRIA ▶ Łącznie: 170,74 m. EUR			
08/2002	Powódzie	2 900	134
08/2005	Powódzie	592	14,8
11/2012	Powódzie	10	0,240
05/2013	Powódzie	866	21,7
BUŁGARIA ▶ Łącznie: 20,3 m. EUR			
05/2005	Powódzie	222	9,7
08/2005	Powódzie	237	10,6
CHORWACJA ▶ Łącznie: 5,29 m. EUR			
05/2010	Powódzie	153	3,8
09/2010	Powódzie	47	1,2
10/2012	Powódzie	12	0,287
CYPR ▶ Łącznie: 7,6 m. EUR			
04/2008	Susza	165	7,6
CZECHY ▶ Łącznie: 160,9 m. EUR			
08/2002	Powódzie	2 300	129
05/2010	Powódzie	205	5,1
08/2010	Powódzie	437	10,9
06/2013	Powódzie	637	15,9
ESTONIA ▶ Łącznie: 1,3 m. EUR			
01/2005	Huragan	48	1,3
FRANCJA ▶ Łącznie: 203,7 m. EUR			
09/2002	Powódzie	835	21
12/2003	Powódzie	785	19,6
02/2007	Cyklon	211	5,3
08/2007	Huragan	509	12,8
01/2009	Huragan	3 806	109,4
02/2010	Huragan	1 425	35,6
GRECJA ▶ Łącznie: 991 m. EUR			
03/2006	Powódzie	372	9,3
08/2007	Pożary lasów	2 118	89,8
HISZPANIA ▶ Łącznie: 31 m. EUR			
08/2003	Pożary lasów	53	1,3
11/2003	Wyciek ropy	436	8,6
05/2011	Trzęsienie ziemi	843	21,1
IRLANDIA ▶ Łącznie: 13 m. EUR			
11/2009	Powódzie	521	13
ŁOTWA ▶ Łącznie: 9,5 m. EUR			
01/2005	Huragan	193	9,5
LITWA ▶ Łącznie: 0,4 m. EUR			
01/2005	Huragan	15	0,4
MALTA ▶ Łącznie: 0,96 m. EUR			
09/2003	Powódzie	30	0,96

„Wielkość środków przekazanych z Funduszu Solidarności UE była oczywiście bardzo ważna i potrzebna” – powiedział **Luigi d'Angelo** z włoskiego Departamentu Obrony Cywilnej. „Pomoc ta spowodowała też istotny dodatkowy skutek w postaci poszerzenia wiedzy i świadomości o UE wśród ludzi. Efekt zaangażowania FSUE był odczuwalny jeszcze długo po zakończeniu działań ratunkowych”.

„Reformy FSUE mają usunąć niektóre problemy z zarządzaniem funduszem. Bardziej przejrzyste parametry i kryteria kwalifikowalności mają istotne znaczenie, ponieważ pozwoli to uniknąć ryzyka zmarnowania czasu na przygotowanie wniosku, który ostatecznie może zostać odrzucony. Określenie wartości 1,5% PKB jako progu uruchomienia pomocy z FSUE to dobre posunięcie, które może faktycznie zaowocować akceptowaniem większej liczby wniosków”.

▶ POWÓDŹ, SPOWODOWAŁA PRYZNANIE WYJĄTKOWO WYSOKIEJ POMOCY DLA AUSTRII

W sierpniu 2005 r. ogromna powódź nawiedziła obszary dwóch austriackich krajów związkowych Vorarlbergu i Tyrolu. Spowodowała ogromne straty w rolnictwie i turystyce, nieruchomościach mieszkalnych, firmach, sieci transportu i w innej infrastrukturze.

Łączną wartość bezpośrednich szkód oszacowano na 591,94 mln EUR. Kwota ta nie przekraczała progu uruchomienia Funduszu Solidarności (0,6% DNB Austrii to 1,3363 mld EUR), wniosek został zatem przyjęty w wyniku zastosowania wyjątkowego kryterium, tzw. wyjątkowej klęski regionalnej, a przyznana pomoc finansowa wyniosła 14,79 mln EUR.

Środki pomocowe zostały użyte w celu:

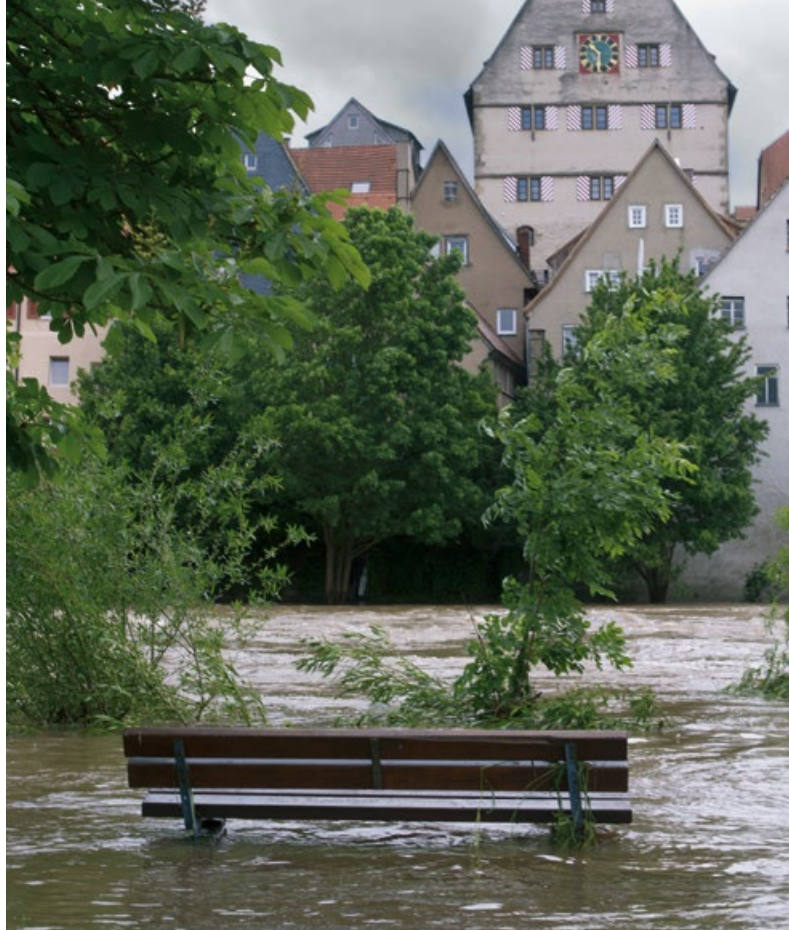
- ▶ niezwłocznego przywrócenia funkcjonalności infrastruktury, zwłaszcza odbudowy dróg krajowych. Wkład FSUE: 9,86 mln EUR;
- ▶ niezwłocznego odtworzenia infrastruktury prewencyjnej, zwłaszcza odbudowy zniszczonych wałów cieków wodnych, w tym usunięcia drzew i rumowisk, odbudowy grobli, stabilizacji i odbudowy brzegów rzek. Wkład FSUE: 4,93 mln EUR.

„Pomoc z Funduszu Solidarności była nieocenionym uzupełnieniem wydatków publicznych na odbudowę publicznej infrastruktury, zwłaszcza w ramach działań interwencyjnych po regionalnych klęskach żywiołowych, które poważnie dotknęły lokalne i regionalne administracje” – powiedział **Siegfried Jachs** z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego w Wiedniu.

„Wyплаты zaliczkowe pozwolą przyspieszyć procedury i uczynią FSUE bardziej widocznym. Kolejne nowelizacje przepisów pozwolą natomiast zwiększyć elastyczność i przejrzystość wnioskowania o pomoc z FSUE”.

▶Zalane historyczne budynki i park w Besigheim w Niemczech w czerwcu 2013 r. W wyniku intensywnych opadów stan wody podczas powodzi przekroczył o ponad pięć metrów zwykłe stany wody w rzece.

▶Powódź spowodowała ogromne zniszczenia w Austrii w 2005 r.

▶POWODZIE I HURAGANY W NIEMCZECH

W 2002 r. w Niemczech powódź spowodowała zniszczenia opiewające na kwotę 9 mld EUR. Niemcy uzyskali wówczas pomoc w wysokości 444 mln EUR z Funduszu Solidarności. W 2007 r. huragan Cyryl spowodował zniszczenia opiewające na kwotę 4,8 mld EUR. Niemcy uzyskali wtedy kolejną pomoc w wysokości 167 mln EUR z Funduszu Solidarności.

Od połowy maja do końca czerwca 2013 r. ogromne tereny Niemiec ponownie nawiedziły intensywne deszcze, które spowodowały rozległe powódzie i ogromne szkody. Ponad 100 tys. osób ewakuowano z terenów objętych powodzią, a łączna liczba osób dotkniętych skutkami klęski sięgnęła 600 tys.

Łączną wartość szkód oszacowano na 8,1 mld EUR, co znacznie przekraczało progową wartość kwalifikującą do przyznania pomocy z Funduszu Solidarności. Komisja przyznała Niemcom 360 mln EUR na poczet 3,2 mld EUR łącznego kosztu kwalifikujących się operacji.

„Świadomość, że UE pomoże w pokryciu kosztów operacji ratunkowych pozwoliła nam skupić się na niezwłocznym udzieleniu pomocy mieszkańcom, którzy ucierpieli w wyniku klęski” – powiedziała **dr Nadine Kalwey**, rzeczniczka Federalnego Ministerstwa Finansów.

„Nowa reforma upraszcza cały proces od wnioskowania o pomoc finansową po jej wypłatę. Znacznie zmniejszy to obciążenia administracyjne. W wyniku reformy jasne stały się kryteria, według których państwo członkowskie może uzyskać pomoc finansową z UE, dzięki czemu można łatwiej przewidzieć, czy pomoc taka zostanie udzielona. Upraszcza to planowanie budżetu.

Fundusz Solidarności to ważne unijne narzędzie wspomagające państwa członkowskie, które ucierpiały w wyniku klęsk żywiołowych. Okazywanie solidarności w czasach, gdy obywatele zostali dotknięci takimi klęskami, ma znaczenie nie tylko w kontekście finansowym, ale jest też symbolem korzyści wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej”.

		SZKODY (mln EUR)	POMOC (mln EUR)
NIEMCY		▶Łącznie: 971,4 m. EUR	
08/2002	Powódzie	9 100	444
01/2007	Huragan	4 750	166,9
05/2013	Powódzie	8 154	360,5
POLSKA		▶Łącznie: 105,6 m. EUR	
05/2010	Powódzie	2 994	105,6
PORTUGALIA		▶Łącznie: 79,8 m. EUR	
07/2003	Pożary lasów	1 228	48,5
02/2010	Powódzie	1 080	31,3
RUMUNIA		▶Łącznie: 110,5 m. EUR	
04/2005	Powódzie	489	18,8
07/2005	Powódzie	1 050	52,4
07/2008	Powódzie	471	11,8
06/2010	Powódzie	876	25,0
08/2012	Susza	807	2,5
SŁOWACJA		▶Łącznie: 26,1 m. EUR	
11/2004	Huragan	203	5,7
05/2010	Powódzie	561	20,4
SŁOWENIA		▶Łącznie: 29,9 m. EUR	
09/2007	Powódzie	233	8,3
09/2010	Powódzie	251	7,5
10/2012	Powódzie	360	14,1
SZWECJA		▶Łącznie: 81,7 m. EUR	
01/2005	Huragan	2 297	81,7
WĘGRY		▶Łącznie: 37,6 m. EUR	
04/2006	Powódzie	519	15,1
05/2010	Powódzie	719	22,5
WŁOCHY		▶Łącznie: 1 246,6 m. EUR	
10/2002	Trzęsienie ziemi	1 558	30,8
10/2002	Wulkan	894	16,8
04/2009	Trzęsienie ziemi	10 212	493,8
10/2010	Powódzie	676	16,9
10/2011	Powódzie	723	18,1
05/2012	Trzęsienia ziemi	13 274	670,2
ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO		▶Łącznie: 162,3 m. EUR	
06/2007	Powódzie	4 612	162,3

▶WIĘCEJ INFORMACJI

http://ec.europa.eu/regional_policy/the_funds/solidarity/index_pl.cfm#1

PROGRAM**8-9 WRZEŚNIA 2014 R.**

_Bruksela (Belgia)

Szóste Forum Spójności**30 WRZEŚNIA I
1 PAŹDZIERNIKA 2014 R.**

_Bruksela (Belgia)

**Trzecie Forum Regionów
Najbardziej Oddalonych****6-9 PAŹDZIERNIKA
2014 R.**

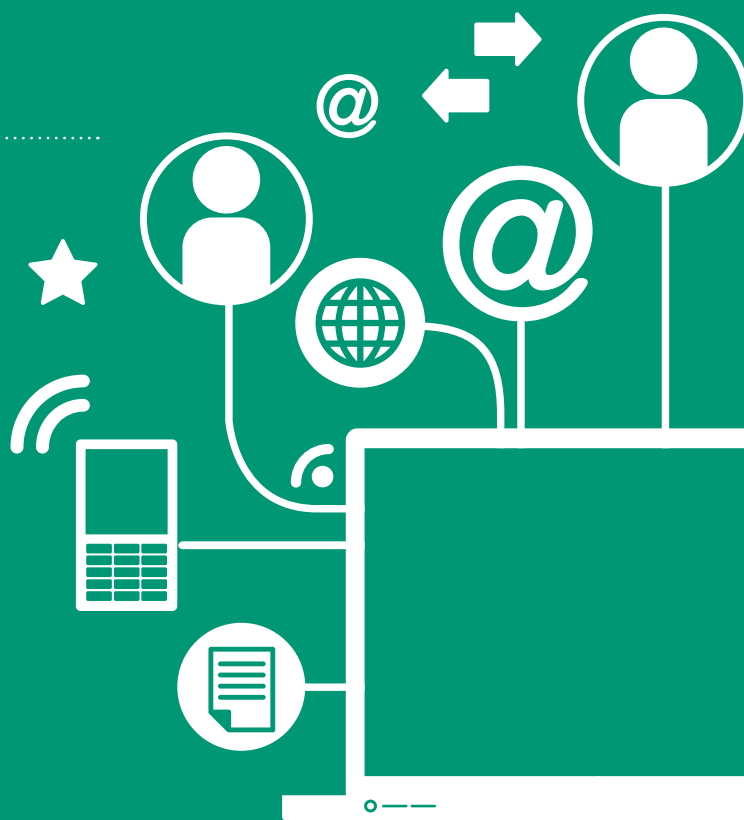
_Bruksela (Belgia)

OPEN DAYS

Więcej informacji o tych wydarzeniach znajduje się w części Wydarzenia strony internetowej Inforegio:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_pl.cfm

**BĄDŹ
W KONTAKCIE**
 www.ec.europa.eu/inforegio
 www.twitter.com/@EU_Regional
 www.yammer.com/regionetwork
Platforma współpracy DG REGIO

 www.flickr.com/euregional
 Zamów nasz „REGIOFLASH”
www.inforegiodoc.eu
 www.twitter.com/@JHahnEU

 Urząd Publikacji

Komisja Europejska,
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej
Komunikacja – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_pl.cfm

